

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

să primesc la **biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani a treia-oră 10 bani.

„Pace cu dinți“.

Așa a botezat o gazetă dela frații din Țară, mult trâmbițata noastră pace, ce era plănuită să se facă cu „cinstita” rasa din Asia: cu „înțelepții” Unguri cari cârmuesc nefericita noastră țară.

Și-a avut drept gazeta din România când a botezat pacea unguerească »Pacea cu dinți«.

Noi Români am avut totdeauna și avem și acuma pace, n'am avea lipsă de pacea Ungurilor.

Ei n'au avut și n'au nici astăzi pace față de noi Români.

Când o familie mai puternică vrea să încheie pace cu o altă familie mai slabă, năvălește ca o fiară sălbatică asupra celeilalte familii? Ii prădează casa, îi răpește ce are mai scump și mai sfânt, ba în urmă, fără nici un motiv, în modul cel mai barbar, îi răpește fiul din brațele mamei și-l străpunge ori împușcă, vărsând sânge nevinovat?

Asta e pace?...!

Semnele de pace, pe cari le-au arătat ocârmuitorii Unguri față de Români, samănă cu acestea.

Acuma când s'a vorbit mai mult de pace, acuma și-au arătat ocârmuitorii Unguri mai mult arama, ca să nu zicem sălbătăcia înăscută în ei față de Români.

Un popor cu mintea întregă, un popor cult, care vrea să lege frăție cu un alt popor, ce veacuri de-a rândul numai bine i-a făcut, altcum încep lucrurile, împăcării — iar nu cu batjocuri, nu cu călcări de legi, nu cu tractări maștere și cu asupriri, nu cu vărsări de sânge și omoruri încearcă a lega frățietate și pace cu acel popor.

De când ne-a osândit Dumnezeu să trăim laolaltă cu rasa asiatică: cu Ungurii, cari au ocârmuit aceasta „fericită” țară, ei totdeauna și-au dovedit pizma, ca să nu zicem sălbătăcia, față de poporul român. Ei, prin organele lor, puse anume ca să nedreptățească și să batjocorească pe Români, totdeauna și-au arătat „cultura”, și-au arătat adecă că ei sunt mai mari, ei sunt mai tari și că în mâna lor e și cuțitul și pânea; ba au arătat că și pot omorî pe naționalități fără să le fie frică ori rușine de popoarele culte din Europa, dacă nu de cei asupriți.

Cu un popor, care are sălbătăcia înăscută în el, care prin faptele sale a dovedit că stă departe în cultură de

popoarele culte europene, și care atâtea veacuri dearândul, fără simț de rușine a asuprit și a nedreptățit; ba a călcat în picioare până și cele mai umane legi, — cu acel popor poate încheia cineva pace?!

Nu credem, că este om pe lume care să zică *da*.

E cultură și e semn de pace acela, când jandarmul, din poruncă mai înaltă, cu o furie sălbatică să aruncă asupra unei fete ori femei în mijlocul drumului și o descinge de cingătoare și dacă cutează să zică ceva, o palmuește?

E cultură aceea, când jandarmii cu o obrăznicie ne mai pomenită întră prin casele pacinicilor locuitori Români de pe sate și le codrobărește toate hainele și țeseturile, ca se aște țesături cu colori românești? Sunt acele țesături lucruri criminale ori de furat, ca să le confişte, să păgubească pe cei ce le au?

Nu mai amintim aci, că „culții”, ca să nu le zicem cocișii jandarmi, la porunca mai marilor lor, au umblat chiar și prin târgurile de țară de au desbrăcat pe fete și feciori de brâne și alte podobe românești, cu scop ca să provoace vrajbă; să-și poată ei adecă face merite, că au mântuit țara de primejdii.

Cu un astfel de popor, care are „cultura” și pofta sălbatică de a împușca fără motiv și a vărsa sângele aceluia, care îi dă pânea ca să trăiască, cu acela să se poată face pace statornică și folositoare?

Nici când!

Cei ce nu cunosc farisăismul și nedreptățile ce fac ungurii cu naționalitățile, și în special cu noi Români, ar crede că pacea noastră cu ungurii ar fi o pace folositoare pentru noi, dar noi n'avem decât să o socotim „pace cu dinți”; pentru că dacă frații maghiari nu ne respectează drepturile garantate prin legi, apoi cum se vor ținea de cuvânt ca să ne învrednicească de ce nu e garantat prin lege?

Ar fi timpul, ca nici să nu mai discutăm despre împăcarea maghiar-română, căci e pagubă de timpul pierdut, discutând despre o afacere, care nici când nu se va putea împlini.

Până când în fruntea țării să află astfel de guverne, cari pe toate căile lucră la nimicirea noastră, până atunci noi să ne vedem de afacerile noastre culturale, economice, și mai pe sus de toate, să ne apărăm ce avem mai scump: *limba și legea noastră*; căci pacea lor, cum o dorește ei, e spre paguba și nimicirea noastră, e „pace cu dinți“.

Cumpărare de suflete a încercat guvernul prin niște agenți trimiși la Paris. Aceștia au colindat redacțiile tuturor gazetelor din Paris, imbiindu-le cu sume mari de bani și cerându-le să scrie „bine” despre Unguri și despre guvernul lor. Pretutindeni au fost dați afară, iar când au devenit prea nerușinați, poliția i-a dat afară din oraș. Cei din Pesta nu tac, ci ca să se spele anunță, că agenții aceia au fost niște pungași.

N'am văzut pungașii să-mi umplă, ci să-mi golească punga!

Di Szabó Ferencz, proprietarul maghiar de pe Câmpie, din broșura căruia am dat în luna aceasta o traducere mai lungă, a început să fie prigunit de oamenii administrației, pe cari i-a descris așa de bine. Un Ciangău, Orbán Mihály, adus de cine știe unde, a publicat în gazeta „Ellenzék” din Cluj un articol, în care îl bajocorește pe acest Maghiar în fel și chip, zicând între altele, că pe nedrept folosește și numele de Nagysolymosi, cum se iscălește. Di Szabó i a intentat proces la care s'a dovedit, că e nobil (nemes), deci are drept și la numele celalalt, și ce e mai interesant, s'a dovedit, că articolul a fost pus la cale de prim-pretorul Felföldi Béla și notarul Ménasági János din Murăș-Ludoș. La pertractare di Szabó a arătat nelegiuirile comise de acești doi funcționari „model” — la noi! — și văzând, că însuși Orban recunoaște, că ei l'au pus la cale, a rugat pe judecător să-i dea pedeapsa cea mai mică. Orban a primit 4 zile închisoare.

Așa dară chiar și Maghiarul curat e prigunit dacă spune adevărul în chestia naționalităților! Și aceasta e datoria ori-cărui bun Maghiar. Precum noi nu dorim încălecare nici unei din naționalitățile, cu cari ne-a rânduit Dumnezeu să viețuim împreună, tot așa nu poate dori așa ceva nici Maghiarul cinstit, ca se nu se nască vrajba, ura cu urmările lor rele. Căci „unde intră ceartă n casă (patrie), de acolo norocul iasă.” Ear la noi e pe cale să iese.

Ministrul de instrucțiune, contele Zichy, despre care unii credeau, că e mai breaz decât Apponyi, a scos ghiarele din sac. Răspunzând unei întrebări, ce i-o făcuse șeful partidului clerical Rakovszky, a zis:

Invățătorii trebuie să se ocupe cu pedagogia și nu cu politica mare. Sunt un aderent sincer (?) al învățământului confesional, precum și a școalelor confesionale, declar însă, că școalele confesionale, cari nu promovează ideea națională maghiară, trebuie secularizate (prefăcute în școale de stat) fără milă, de oare-ce nu cunosc decât un singur și sfânt ideal: *statul național maghiar*.

Președinte al comunității de avere al grănițerilor români din Bănat a fost ales — după cum am spus în numărul trecut — cu unanimitate dl *Patriciu Drăgălina*, director de preparandie în penziune. Până acum a fost Szilárd Burdea cel care a prăpădit mai multe sute de mii de coroane din averea Grănițerilor. (De altcunem pomelnicul acestui trădător de neam îl dăm în partea satirică a foii noastre de azi).

În cuvântul inaugural, dl Drăgălina a declarat că va curăți scaunul președintelui de spinii plantați de Burdea și va griji, ca averea grănițerilor să fie chivernisită în mod cinstit.

Adunarea a primit cu aplauze înflăcărâte frumoasa cuvântare a noului președinte. Nu mai puțini veseli sunt urmașii bravilor noștri luptători pentru tron și patrie, căci se văd acum scăpați de cel-ce a risipit cu atâta nerușinare averea câștigată cu sângele părinților și strămoșilor lor.

Mandatul deputatului Dr. Nicolae Șerban. Se știe, că alegerea de deputat a dlui Dr. Șerban a fost protestată. Pertractarea, însă, se tot amână. Luniă trecută era să se aducă hotărâre, dar afacerea s'a amânat din nou pe 7 Martie 1911.

Din povestea împăcării.

„Tribuna” din Arad a publicat o convorbire avută cu dl Dr. I. Mișu în privința tratativelor de pace. Dăm din ea ceea ce interesează pe cetitorii noștri.

Dl Dr. Mișu a zis între altele:

„Am crezut, că fără considerare dacă acțiunea va duce la rezultatul dorit sau ba, împlinesc o emiaentă datorie față cu interesele mari ale obiditului nostru popor, luând asupra mea împlinirea misiunii, ce mi-s'a încredințat, mai ales, după ce dela început mi-am câștigat siguranța, că organizarea și funcționarea liberă a partidului, la fel cu celelalte partide ale țării, nu va întâmpina greutăți de neînvins.

„Memoriul cerut l-am și compus și trimis la începutul lunii Septemvrie, dar de atunci nu am avut ocazie să văd pe dl prim-ministru, fiind dânsul mult ocupat cu treburile din Viena.

„Am primit însă știrea pozitivă, încă în luna trecută, că dl prim-ministru, după rentoarcerea sa dela Viena, având răgazul trebuincios, dorește să continue tratativele inițiate cu mine și să asculte eventual și alți bărbați de-ai noștri, dar memoriul prezentat, totuși nu-l află potrivit pentru discuție, căci nu i-se par convenabile principiile, pe cari este întemeiat.

„Evident, că un moment nu am trăit în iluzia, că toate cererile formulate în memoriu vor fi primite și împlinite întocmai, cu toate acestea am aflat, că nu-mi este mie permis să reneg și să abandonez cuprinsul memoriului prezentat.

„Pentru acest motiv, și fiindcă am întâmpinat oare-cari greutăți neprevăzute și în ținuta unor membri marcanti ai partidului național, am preferit a mă retrage personal dela continuarea acțiunii în curgere.”

În urma acestor declarații ale dlui Dr. Mișu mulți de-ai noștri nu sunt pe deplin mulțumiți. Și adevărat, fiindcă dl Mișu nu desfășură lucrurile mai deaproape. De aceea domnia sa a mai dat unele lămuriri.

Referitor la chestiunea greutăților, ce dl Dr. Mișu afirmă, că le-a întâmpinat din partea unor membri ai comitetului, Dr. Mișu susține, că acesta e adevărul și dă următoarele deslușiri:

Am cerut unor membrii marcanti ai partidului național dintr-uneput — și dorința mi-am înnoit-o în repetite rânduri — să-mi comunice în mod precis care ar fi să fie programul partidului și atitudinea deputaților, în cazul dacă acțiunea începută ar reuși?

N'am putut însă obține precizarea dorită. Fără îndoială, nu din rea voință sau iubirea de comoditate a membrilor cărora m-am adresat, ei probabil — fiindcă le-am cerut un lucru prea mare pentru care nu au putut să-și asume răspunderea.

Aceasta este greutatea, despre care am pomenit și nimic alta. Dar ne mai fiind vorba de continuarea acțiunii, ce a fost în curgere, chestiunea aceasta azi nu mai e actuală.

În fine dl Dr. Mișu declară, că demersul dânsului în chestia aceasta a avut un caracter pur personal și că dirigenții partidului național nu au avut nici un amestec în întreaga afacere.

În urma acestor deslușiri ale dlui Dr. Ioan Mișu foile noastre sunt toate de părere, că în afacerea cu împăcarea și față de declarațiile dlui Mișu e de lipsă a se da amănunte mai deaproape. Ba ziarul „Lupta” a cerut într'un articol, ca dl Mișu să publice întreg acel memoriu, pe care l'a prezentat guvernului. Asta ar și fi lucrul cel mai potrivit, dar cu greu se va întâmpla.

Aflăm însă, că în zilele următoare își vor spune părerile lor în afacerea cu „împăcarea” și vrednicii noștri fruntași *Dr. Iuliu Maniu* și *Vasile Goldiș*.

De asemenea partidul național a hotărât convocarea comitetului executiv pe ziua de 16 Decemvrie n., când va discuta în afacerea cu împăcarea și asupra declarațiilor dlui Dr. Mișu, cum și mai multe afaceri interne de-ale partidului. Desbaterile și hotărârile comitetului se vor da apoi publicității.

Din dietă.

În prima ședință a dietei din 1 Decemvrie a vorbit croatul *Alex. Popovits*, care spune, că Croații pe baza legii au drept să vorbească în dietă în limba Croată.

Ugron protestează și între altele zice, că Croații să fie suferiți în dietă să-și vorbească limba, pe când Croații nici prin cafelele din Zagrab nu suferă să se vorbească ungurește.

Președintele ne având încotr'o constată că Croația pe baza §-lui 59 Art. XXX din din 1868 au drept să vorbească în dietă în limba Croată.

Preszly El. vorbește de starea Ungurilor în Croația și acuză guvernul că nu e destul de aspru față de naționalități, cari mereu dau fuga la Viena după sprijin.

Dr. Ștefan Pop: acolo sunt mai bine ascultați (larmă).

În numele partidului naționalităților a vorbit dl *Dr. Ștefan Pop*, care într'un discurs de peste două ore arată cum guvernul înainte de alegeri făcea naționalităților frumoase promisiuni, cari la alegeri și după alegeri toate au fost date uitării și au ajuns iar la rostul de mai înainte. Vorbește de pertactările de pace cari de și nu s'au făcut cu adevărații reprezentanți ai poporului totuși ei nu s'au împotrivit, ca să nu zică dl ministru, că ei sunt contra păcii de și erau și se petreceau lucruri revoltătoare și vrednice de a să pertracta în cameră.

Vorbește mai departe despre sălbătăciile jandarmilor cu tricolorul românesc, precum și depre întâmplările dela Telna, Oena Sibiiului și altele. Arată mai departe că trei-culorul nostru, pe baza documentelor ungurești a fost tricolorul Ardealului și că Românii de aceia l'au păstrat, fiindcă an fost contra împreunării Ardealului cu Ungaria.

Discursul vrednicului nostru deputat *Dr. Ștefan Pop*, care era întemeiat pe dovezi, i-a ars rău pe șovinistii din parlament, așa că prin intreruperile cele dese cu vorbele nerumegate, a ținut de bine să arete că „cultura” deputaților unguri nu rămâne îndărăpt, și

parlamentul din Budapesta nu-și pierde din „prețul” avat până acum.

În ședința din 2 Dec. a vorbit perciunatul renegat dela Orăștie *Wolfner Farkas*, care cu o obrăznicie jidovească are nas, — ca să nu-i zicem plit, — să spună câte vorbe atâtea minciuni, între cari mai cu seamă că Românii ar perzeuta pe cei-ce nu au votat cu românii și că întâmplările cu jandarmii numai în urma agitațiilor românilor și a foilor lor s'au făcut și că la Telna Românii au fost provocătorii. Mai cearcă perciunatul să se scoată din incurcătura cu epistola căpitanului de poliție dela Orăștie, zicând că nu lui i-s'a adresat.

L'a fost ars adevărat dl Ștefan C. Pop în ședința premergătoare așa că perciunatul ne mai având ce răspunde a amenințat pe dl Pop, de aceea a venit în ședința din 2 Decemvrie să-și spele obrazul ca și când lumea nu l'ar cunoaște.

Mih. Eszterházi, a zis că nu ține vrednic pe guvern de încredere și sfătue pe *Khuem* ca să se retragă, lăsând locul altuia mai drept.

În ședința din 6 Decemvrie nu s'a pertractat lucruri mai însămnat de înregistrat pentru noi decât că deputatul *Polonyi Géza* declară că n'are încredere în ministrul de finanțe. Atacă apoi pe ministrul *Lukács* pe care îl face răspunzător pentru sălbătăciile ce s'a făcut la alegeri și nu votează îndemnizarea unui guvern al cărui membru e *Lukács*.

De și s'au dovedit în o ședință de mai înainte că Croații au drept să vorbească în limba lor, totuș au fost oprți să nu o vorbească. Din cauza aceasta Croații scandalizându-se au plecat cu toți în Croația. Desigur că toate partidele din Croația vor protesta contra acestei călcări de lege.

Din Bucovina.

Am comunicat cetitorilor noștri, că frații din Bucovina au ținut o adunare națională. Durere, că neînțelegerile din partidul național de acolo au silit pe vrednicul președinte al partidului național, dl *Dr. I. de Flondor*, să se mulțumească din postul de încredere, și asta tocmai în momentul, când dușmanii de moarte ai Românilor de acolo, *Rutenii* și *Jidanii*, atacă cu mai multă furie cetatea Românișmului. Și tocmai acum pot să se întrepună și Românii mai bine, căci acum nu mai atârână de voința puternicilor dela guvern. Statistica alcătuită cu ocazia facerii cadastrului național a fost cât se poate de îmbucurătoare: în Bucovina sunt 66 mii de alegători români, deci Românii se prezintă astfel ca o majoritate zdrobitoare față de *Rutenii*, cari nu mai pot falsifica adevărul istoric, că în „dulcea Bucovină” întrec cu numărul pe Români.

Adunarea a primit cu unanimitate rezoluțiunea următoare:

„Adunarea națională a Românilor din Bucovina vestește bărfelile josnice îndreptate împotriva dlui *Flondor*, din partea unor nesocotiți, îl asigură de stima și iubirea tuturor Românilor de bine din țară și îi mulțamește din inimă pentru marile servicii ce le-a făcut poporului românesc într'o vreme de grea cumpănă.”

Dl Dr. de *Flondor* nu s'a exprimat încă asupra realegerii sale, dar credem, că atunci, când întreg românismul din Bucovina în frunte cu dl baron *Hurmuzachi* și Dr. cavalier de *Onciu* îl chiamă cu atâta încredere să-l pună cărmăciu al destinelor românești bucovinene, va ceda voinței poporului și va face să amuțească glasul intriganților plătiți de *Rutenii* și *Jidani*.

Ca întregire la cele spuse de noi în numărul trecut cum și cele de mai sus despre noua organizație a fraților Bucovineni, mai dăm și următoarele amănunte:

Până acum aveau două gazete politice, una „*Patria*” și cealaltă „*Foia Poporului*”. În adunarea cea mare națională s'a hotărât, ca aceste două gazete să se contopească și să fie d'aici înainte numai una cu numele „*Foia Poporului*”, organul Românilor din Bucovina. Proprietar și editor *Aurel Onciu*, redactor șef *G. Tofan*.

Deputații români se obligă să dea dela 1 Decembrie 1910 înainte pentru trebuințele partidului a zecea parte din diurnele lor (din banii, cu cari sunt plătiți de fie-care zi, când e pedință la dietă). Totodată se introduce o marcă națională de 20 bani, obligându-se deputații a nu îndeplini nici o rechiziție administrativă, dacă nu vor avea pe ele marca aceasta națională.

Pentru ca să știe poporul și mai bine, ca să birue pe dușmanii neamului nostru, s'au hotărât să se țină adunări populare, deocamdată în Cernăuți, Suceava și Rădăuți la 18 Dec. 1910.

Deputatul bucovinean a interpelat pe ministrul austriac cu privire la țărani români din Bucovina, cari sunt trimiși să facă armata în Galizia (între Ruteni, Poloni și Evrei), unde, necunoscând limba, cu greu pot să-și îndeplinească îndatoririle militare. Dl Grigorevici a cerut, ca Români bucovineni să-și facă armata în regimentele românești din Bucovina.

Ce scriu alte gazete?

Dela noi.

Tribuna (Arad). Datoria frunțașilor noștri e să zădărnicească și ei la rândul lor intențiile meschine ale guvernului și să le dea de gol la locul competent, concentrându-și în acest scop suma maximală de forțe și întrebându-și straturile cele mai întinse cu putință. Dar și până a lua aceste măsuri, e o datorie cardinală a lor să-și arete părerile în articole de presă, stăruind în același timp pentru convocarea neîntârziată a congresului național, căci în vremuri de o răspundere istorică așa de mare se impune o orientare hotărâtă și clară a întregului neam asupra schimbărilor, ce se petrec, dacă se petrec aievea.

E deci clipa supremă să se dea hotărâtă și energică lozincă luptei noastre de azi. Ea trebuie să fie spusă cu tărie, ca să se audă și în cele mai depărtate unghiuri românești și ca să fluture pe buzele noastre ale tuturor cuvintele:

Mergem înainte!

Gazeta Transilvaniei (Brașov). „Înainte guvernului Kluen-Tisza plângerile noastre nici când nu vor fi îndreptățite. Gendarmeria smulge îmbrăcămintea țaranului român, dacă aceea e țesută în tricolori, bate și ucide oameni, administrația face abuzuri, cum s'au văzut și acum la alegerile comitatense, oprind dela votare sute de țărani români, dar aceste plângeri nu sunt drepte, de oare-ce atrocități administrative — ne spune tot publicația din „Politische Correspondenz“ — nu s'au întămplat nici odată.

Și pe lângă acestea, tot noi, naționalitățile suntem de vină la toate, că facem „apel la ajutor străin“ și ne plângem la ziarele străine, ca și când Ungaria ar fi închisă cu ziduri chinezești și străinătatea n'ar putea afla ceea ce se petrece aici și fără concursul nostru.

Repetăm, o perversitate ca aceasta mai rar!

Ce se ține de preparativele de împăcare, acestea n'au succes, pentru că guvernul a voit și vrea să rezolve chestiunea naționalităților după formula lui Tisza, și aceasta pentru noi ar fi o — sinucidere“.

Din România.

„Neamul Românesc“ pentru popor. *) (București). Din nenorocire — pe lângă alte păcate — Românul nostru, în ori-ce stare ar fi — se crede îndată după Dumnezeu ca știință și pricepere. Și, de fapt, e printre cele din urmă neamuri, cu toată istețimea lui, pentru că nu vrea să învețe. Ori și dacă învață, apoi învață pentru o pâine ori pentru o fală, și nu pentru învățatură. Ceea-ce ar fi asemenea cu un prost de om trușă, care ar mânca nu pentru plăcere, nici pentru saț, ei ca să fie și el printre cei cu bătăhanul umflat de mâncare multă.

Ori-cine scoate din capul oamenilor dela noi gărgăunii de încredere nemăsurată în strănșii și li dă, totodată, și mijlocul de-a fi alții: curați, îngrijiiți, prevăzători, harnici, — acela e un binefăcător.

*) Gazeta pentru popor a d-lui Nicolae Iorga.

Alegerile în comitate.

În zilele trecute s'au mai făcut o seamă de alegeri pentru congregații, astfel că în curând vom putea și rezultatul tuturor alegerilor din comitatele locale de Români.

În comitatul Brașovului alegerile s'au ținut în 7 Decembrie. În cercul III. Scheiu a învins lista Românilor, fiind aleși domnii Nicolae Sulică, profesor, Dr. Alex. Străvoiu, avocat, Vasile Sfetea, paroh, Dr. G. Baiulescu, medic, Constantin Popoviciu, proprietar și Ioan Pricu, profesor. În unele cercuri n'a fost luată lupta, din cauză că alegătorii români nu au majoritate.

Despre alegerea dela Noerich (comitatul Sibiului), unde Sașii n'au voit să țină de loc socoteala de datorințele îndreptățite ale Românilor, mai primim următoarele amănunte:

În 24 Noemvrie st. n. s'au adunat în Noerich un număr foarte frumos de alegători din cercul nostru, pentru alegerea de membrii municipali în congregația comitatensă. Președintele comitetului cercual, dl director de bancă N. Petra-Petrescu raportează despre demersurile luate față de alegerile de astăzi Spune, că s'a adresat către președintele comitetului săsesc, cu rugarea, ca acesta, luând în considerare, că românii fac majoritatea cercului și totuș nu au nici un reprezentant în congregație, din simț de echitate, să consimtă, că de data asta, să se aleagă și 3 români și domnia-lor să se mulțamească cu 10 membrii sași. La acest lucru, Sașii, se înțelege, nu s'au învoit.

Românii ar trebui să țină minte și dragostea asta și să nu se mai milogească pe la ușile găburilor îmbuibăți, mai bine să aștepte până va mai crește Hârțibaciul, și va arunca mana binecuvântată și asupra țarinei românești.

A raportat președintele mai departe, că comitetul clubului român municipal din Sibiu a candidat pentru eventuală alegere pe domnii N. Petra-Petrescu, Dr. Ioan Fruma și Ioan Petrișor. Conferența însă poate dispune liber, atât cu privire la candidați, cât și cu privire la întrebarea: dacă în urma ținutei partidului săsesc, se mai alegem, ori nu?

Conferența a hotărât, ca să pună pe listă și să voteze pentru următoarele 7 persoane: N. P. Petrescu, Ioan Petrișor, Ioan Alexandru, Dr. Fruma, Procopiu Marin, Ioan Demian și (nediscifrabil).

O dispoziție particulară a produs jalba secretarului comitetului, fostul renumit notar în Poplaca, astăzi notar în Fofeldea, dl M. D-sa să simte jignit, că comitetul central n'a designat candidați și bărbați „oameni de administrație“ (de bună samă înțelege, ca D-sa) și apoi, năcăjit să arunce asupra comitetului și a președintelui, că nu-și cunoaște datoria și nu s'au întrunit nici barămi o singură dată ca să desbată chestia sa puțin cunoscută cu „slăninile“.

Din pricina asta își și depune demnitatea de secretar al comitetului, și declară că dânsul va reclama slăninile furate și fără ajutorul comitetului cercual.

Adunarea și-a manifestat doliul prin tăcere și a trecut la ordinea zilei. Onu.

Știri din România.

Deschiderea camerelor. Săptămâna trecută s'au deschis camerele din România. Constituindu-se, a fost ales președinte al camerei (dietei) dl M. Ferechide, iar al senatului (casa magnaților) dl general Budișteanu.

Sesiunea aceasta e cea din urmă, așa că după ea au să urmeze alegeri nouă. Lupta la alegeri va fi încordată, căci numărul partidelor din România s'au înmulțit: liberali, conservatori, conservatori-democrați și naționali-democrați. Șeful partidului liberal e dl I. Brătianu, al celui conservator dl P. Carp, al celui conservator-democrat dl Tache Ionescu, iar a celui național-democrat d-nii Nicolae Iorga și Alexandru Cuza.

În mesajul de deschidere s'a accentuat de astă dată cu tărie însemnătatea României situată în mijlocul marilor interese europene. Totodată s'a accentuat încrederea și prietenia, pe cari o arată României toate statele Euro-

pei, cari, ca și România „găsesc în pace cea mai prielnică chezășie a dezvoltării lor“.

Învățătorii din România, cer mărirea salariului lor. Au intrat la cameră nu mai puțin ca două mii de rugări, în cari cer ca salariul lunar al unui învățător definitiv să fie de 130 lei, iar al unui ajutător 90 lei.

Pentru meserii și agricultură. Dl Spiru Haret, ministrul școalelor, a trimis o circulară directorilor dela școalele populare din întreaga țară, invitându-i să sfătuească pe elevii ieșiți din școalele primare să se îndrepteze către școalele de meserii și de agricultură, cari duc mare lipsă de elevi, pe când gimnaziile (liceele) sunt năpădite de elevi în fiecare an, cu toate că cei-ce isprăvesc opt clase de liceu n'au ajuns încă la nimic, căci trebuie să mai meargă pentru mai mulți ani și la universitate, ceea ce nu mai pot face din cauza cheltuielilor. În România e plin de tineri, cari au terminat și universitatea, așadar au stat 16—18 ani la școală și n'au nici leafa, pe care o câștigă o calfă bună la început.

Izlazurile pentru țărani. Se știe, că după marea răscoală a țaranilor din România (1907), cari nu mai puteau suferi asuprirea boierilor și a arândașilor — cei mai mulți străini venetici — camerele (dieta și senatul) au votat o lege, pe care li-se ușura mai ales cumpărarea de izlazuri, adică loc de pășune pe sama vitelor. Pe lângă lipsă de pământ, țărani dela câmp se plâneau mai ales de lipsa de pășune, căci cei mai mulți proprietari și arândași le luau taxă de pășunat pe an și preste jumătate din cât era vrednică vita!

Consiliul superior al agriculturii a întocmit un raport interesant despre starea izlazurilor. Până la 1 Noemvrie 1910 s'au primit 2017 oferte de izlazuri dela marii proprietari. Din acestea 1323 au fost privite, ear 168 se află în cercetare. 187 au fost respinse, pentru-că proprietarii cereau prețuri prea mari.

889 de oferte, cari reprezintă o suprafață de 115 mii de hectare (192 mii de jugăre) au fost primite definitiv.

În anul 1910 au avut țărani numai 519 izlazuri cu o suprafață de 67 mii hectare (148 mii de jugăre) în valoare de 41 milioane de lei aproape 40 milioane coroane.

O parte mai mică din banii pentru izlazuri trebuie să i aibă țărani, restul li-l împrumută cu dobândă mică Casa Rurală, o bancă de stat întemeiată anume ca să ajute pe țărani să-și cumpere moșii.

Din Basarabia.

Pentru limba românească în școalele populare.

În numărul trecut am arătat, că deputatul rus Gultchin a propus în Duma (dieta) rusească, ca în școalele populare din Basarabia să se folosească la Români limba românească. Cu multă căldură a vorbit pentru propunerea aceasta și deputatul socialist Gheghicori, când a văzut că preotul bășărăbean Ghepetchi, un scârbos renegat român, e contra. I-a spus verde, că n'are dreptul să vorbească în numele Românilor, unul, care și-a vândut neamul. Când s'a pus la vot propunerea, ea a căzut numai cu 8 voturi, adică voturile celor opt deputați basarabeni: 2 Ruși, 1 Grec, 1 Armean și 4 Iude, vânzătoare de neam: Crupenschi, Șoltuz, Ghepetchi și Cara-Vasile.

Cu toată neizbânda, reușita morală e mare, dacă socotim, că aproape jumătate din Duma rusească a votat pentru introducerea limbei materne în școalele populare. Nădăjduim, că nu peste mult se vor găsi și mai mulți deputați luminați, cari să facă cu putință luminarea bieților Români basarabeni îngropați cu totul în neagra neștiință.

Sfaturi de părinte bun.

Venerabilul Consistor Mitropolitan din Blaj, aflând, că pe Câmpie mai ales, în unele comune pruncii nu cercetează școala, dispune:

„Poruncim tuturor preoților și învățătorilor noștri să-și împlinescă cu mai mult zel apostolic și cu mai mare energie chemarea lor de regenerare și conservare a neamului nostru. Turma noastră cuvântătoare să n'o lăsăm pradă lupilor și lipitorilor satului, cari îi sug sângele și-i ruinează viața.

„Preoții în biserică, învățătorul în școală și amândoi în viața practică, prin puterea cuvântului și prin exemple să convingă pe poporul nostru, că alcoolismul — mai ales beutura rachiiului — le ruinează sănătatea și le mănâncă averea, îi duce la sapă de lemn.

„Poruncim preoților și învățătorilor noștri, că în bună înțelegere cu ceilalți intelectuali din comună să întemeieze: reuniuni de temperanță, însoțiri agricole, coruri pentru tinerime, grădini de pomi, șezători literare ș. a. după împrejurările locale.

„Prin aceste mijloace să năzuească a lumina poporul și a-l abate dela alcoolism și alte păcate ruinătoare de sănătate și avere.

„Așteptăm să ni-se raporteze despre tot ce s'a făcut în chestiunile amintite în acest ordin-circular“.

„Unirea“ din Blaj adaugă: Iată un mănunchiu de povești foarte folositoare, pe cari cei chemați datorință au să nu le lase literă moartă, ci dimpotrivă să năzuească cu tot zelul și autoritatea, ce au, ca ele să ia ființă pentru întărirea și prosperarea neamului.

Pentru înaintarea industriei de casă în România.

Învățătorii dela școlile sătești din România au desfășurat, mai ales în cei din urmă zece ani, o muncă uriașă și n'afară de școală pentru ridicarea economică a țăranilor. Au înființat mii de bănci populare, unde țăranul cruțător să-și poată pune economiile sale, iar cel nevoies să se poată împrumuta cu o dobândă mică, scăpând astfel din ghearale cămătarilor. Au înființat obștii (tovârșii), ca să arândeze sau să cumpere chiar moșii boierești. Au înființat tovârșii de lăptării, de grădinării. Au făcut cuptoare de pâne, ca să învețe și țăranii din România facerea pâinii, pentru-ca și ei cu timpul să se deprindă să mănânce și pâne, nu numai tot mămăligă, făcută de multe ori din cacuruz stricat, care produce boala grozavă numită pelagra (jupoala).

Puțină muncă afară de școală au desfășurat până acuma învățătoarele. Și tocmai de la ele se așteaptă, ca cea-ce fac învățătorii pentru ridicarea bărbaților, să facă pentru ridicarea femeilor dela sate, învățându-le cum să-și crească bine copiii și cum să-și chivernisească cu socoteală ale casei. De când au năvălit jidanii cu mărfurile lor proaste de fabrică, industria de casă femeiască (torsul, țesutul, cusutul ș. a.) a dat foarte mult înapoi, căci și acolo au început cele leneșe, după ele și cele cari au fost harnice, să se îmbrace cu ștofe cumpărate din șatra Evreului.

Pentru propăgirea industriei de casă, Casa Școalelor (din ministerul școalelor) a trimis prefectilor de județe (șspanilor de comitate) o circulară, în care le arată, că și în vara acestui an a organizat cursuri de vacanță pentru predarea țesutului și a altor mici industrii de casă. Cursurile acestea au dat totdeauna rezultate frumoase. Idealul urmărit de Casa Școalelor este, ca învățătoarele absolvind cursurile de vară să propage în satul lor cele învățate, astfel cu încetul să se pună temelii bun dezvoltării acestei industrii.

Pentru a ajunge la rezultatul bun învățătoarele trebuie ajutate. Mai ales le trebuie *vășboac*, pe cari Casa Școalelor roagă să le cumpere județele.

Bulgarii și Românii.

Cetitorii noștri știu, că în Bulgaria, mai ales pe malul drept al Dunării, să află multe sate și chiar orașele locuite de Români. O singură școală românească aveam acolo, în orașelul Tartucaia. Acolo aveau românii și biserica lor românească, clădită cu banii lor. Biserica și școala le-a fost spin în ochii Bulgarilor, de aceea le-a răpit mai întâi biserica, oprindu-i să mai slujească românește în ea, apoi le-a închis și școala, după cum am spus deja. Ura aceasta a Bulgarilor datează cam de vre-o zece ani. Un popor cu mult mai mic decât cel românesc — nu sunt nici pe jumătate atâția Bulgari câți Români — fost până ieri robul Turcului, de care l'a scăpat țăranul român luptând la Vidin, Plevna ș. a. sub conducerea marelui căpitan Carol al României, — în loc să se gândească la dezvoltarea lui culturală și economică, i s'au suit fumul în nas, voind să cucerească cel puțin jumătate din Turcia! Și fiindcă li se părea, că România nu va suferi lucrul acesta, au început lupta în contra ei, dar nu cu arme curate. Au omorât, în 1900, mișelește pe profesorul român St. Mihaileanu. Au urzit, criminalii, un complot contra Regelui României, pe care voiau să-l omoare cu boambe. Au început să injure țara și pe Domnitorul ei, iar acum, pe lângă injurături, au închis unica biserică și școală, ce mai aveau Românii bulgari.

România nu are lipsă să arete Bulgarilor, cât sunt de nerecunoscători față de binefăcătorul lor. O arată aceasta destul de bine scrisoarea fostului președinte al Sobraniei, Zaharia Stoianoff, care scrie între altele în 1887 următoarele:

„Amicilor! Nu există un singur Bulgar mai mult sau mai puțin inteligent și patriot, care n'ar fi căleat pământul liber al României și nu s'ar fi folosit de ospitalitatea frățescă a Românilor. Intr'o epocă groznică și neagră pentru noi, privirea poporului bulgar a fost pururea ținută asupra malului stâng al Dunării. Tot ce e cinstit și nobil, tot ce avea vre-o inițiativă și fu cuprins de ideea de-a mântui patria sa nenorocită, tot ce n'a putut trăi și respira în Bulgaria robită, lucra și trăia în sfânta România.... Da, fraților Români, pământul vostru a fost pentru noi pământul făgăduinței... Țara voastră a fost pentru noi focarul luminat al libertății, speranța în viața nouă, în progres.... Pământul vostru a hrănit pe apostolii libertății bulgare, pe luptătorii uriași ai independenței noastre. Salutare dar pământului sfânt al României, să fie bine cuvântat! România a fost a doua patrie pentru mii de martiri ai noștri.... Din România ne vin razele binefăcătoare ale libertății, razele redșteptării noastre morale... Cu înfristare și amărăciune ne gândim, că până acum n'am răsplătit cu nimic poporului român pentru toate acestea. *În temelia libertății noastre zac oasele fiilor României*, iar noi nici două cuvinte de mulțumire n'am pronunțat până acum. Știți oare pentru ce? Nu ne acuzați; poporul bulgar și clasa noastră inteligentă pronunță cu evlavie cuvântul sfânt de Românie, dar vai! nu suntem încă pe picioarele noastre și dacă astăzi nu mai există în Bulgaria iataganul, apoi există rublele,* a căror înfrurire e mult mai groznică, mai neîndurătoare.“

* Adecă Rusul, care e stăpân astăzi în Bulgaria, fără ca Bulgarii să se gândească, că Rusul, după-ce și-a făcut mendrele, va da cu piciorul în ei, cum a dat în Români, cărora le-a răpit Basarabia.

Literatură și știință

La portiță.

*Dară azi-i săptămâna
Când v'au venit peșitori
Nu te-am găsit pe prispașară
Cu ochi triști și visători?*

**

*Nu ncerca să spui cum nu e,
Că știu lucrul cum a fost.
Iar ca'n veci să nu mai vie
N'ai finut o zi de post?*

**

*Vezi acum te cred, Linufo,
Că mă placi precum mi-ai spus!
Dar să nu mă'nșeli vre-odată
Că te-a bate cel de sus!*

I. Murășan

Baba Ana, vrăjitoarea.

De Alex Tințariu.

În satul Porumbiște nu a fost femeie care să nu fie colindat pe la baba Ana și să nu fie dat crezământ vorbelor ei. Baba Ana e vrăjitoare, pe umeri duce povara unui lung șir de ani: vre-o șaptezeci sau poate și mai mulți; fața i-e acoperită de zbârcituri, în gură are numai patru dinți, galbini ca lămâia, iar de ochiul drept e oarbă, nimic nu vede cu el. Când era fată mare a căzut dintr'un vișin și o creangă i-a străpuns ochiul, luându-i vederea.

Din pricina acestei nenorociri ea nici nu s'a măritat. Până ce a avut amândoi ochii întregi, feciorii să topiau de dorul ei, căci era fată frumoasă, una dintre cele mai frumoase fete din sat, dar după nenorocirea aceea nu s'au mai uitat la ea; o ocoliau ca și când, hiata, ar fi fost mama pădurii.

Când baba Ana mergea undeva, ispititoare și neîncrezătoare să uita în toate părțile, întocmai ca un făcător de rele, care să teme că în toată clipa îl înhață pentru păcatele ce a făcut. De altcum ea foarte rar eșia din casă; nici la biserică nu mergea ca alte femei de vârsta ei, adecă în toată Dumineca și sârbătoarea, ci numai la Crăciun și la Paști.

Ea locuiește într'o căsuță dela marginea satului. Căsuța e acoperită cu trestie și are numai o odaie la stradă. Între cele două ferestri mici e icoana părintelui Nicolae, pe care abia îl mai poți cunoaște, căci mâna nevăzută a vremii i-a șters schipul. Înaintea acestei icoane să închină baba Ana iarna, când e viscol și crivățul șueră cu mânie ne bună, pare că ar fi cel mai mare dușman al ei.

Îndată cum îi muriseră părinții baba Ana a început să facă taramece de dragoste pentru fetele mari și nevestele tinere. Mai târziu apoi s'a îndeletnicit cu tot felul de vraje și descânțece și nu a trebuit multă vreme ca să-și meargă vestea, nu numai în satul Porumbiște, ci și în satele din apropiere. Așa vrăjitoare isteată de multă vreme nu s'a pomenit. Vorbă chiar și cu morții; apoi dragostea stricată de ea, pentru totdeauna stricată rămânea.

Cotețul babei Ana anul întreg era plin cu găini, găște și rațe, aduse de femei pentru farmecele, descânțecele și vrajele ei. Dar ele îi mai aduceau și cacuruz, (căci doar trebuia să-și hrănească hoarele), făină de grâu, unsoare, ba și câte o șuncă sau lopățiță de porc.

— Ce dai la vrăjitoare cu inimă curată și bucură să dai, căci Dumnezeu înzecit îți plătește înapoi, zicea baba Ana către femeile ce colindau la ea.

Când vre-o femeie se ruga de vrăjitoare să îi dea taina de a vorbi cu morții, ea ca mușcată de șerpe zicea:

— Taci, nu întreba așa ceva, căci mare păcat faci, ba te poate ajunge și vre-o nenorocire, poți să orbești, să asurzești. Dumnezeu să te ferească de așa rău! Eu biata de mine, acum la bătrânețe nu iau asupra mea un păcat așa de mare și de greu...

Părintele Serafin, care aproape vreme de un jumătate de veac a fost popă în satul Porumbiște, închizând pentru totdeauna ochii, în locul lui, a trimis vlădica un popă tinăr și cu multă învățătură.

Abia s'a așezat în sat urmașul popei Serafin și sătenii au băgat de seamă că el, cu adevărat are multă învățătură. Cu mult mai frumos face slujba în biserică, deși cetește tot din acele cărți vechi, din care a cetit și popa Serafin. Apoi predicile lui, spuse de-a rostul, în toate Duminicile și sărbătorile, le-ar fi putut asculta zile întregi, așa vorbea de căminte, de frumos și pe înțelesul tuturor.

Mare a fost mirarea când într-o Duminică părintele Andrei Măndreanu, căci așa chema pe tinărul popă din Porumbiște, în predica sa a vorbit despre vrăjitoare și farmececele lor. A zis că și vrăjitoarele sunt ființe ca toate făpturile omenești ale lui Dumnezeu; ele nu au nici un dar, nici o putere să facă farmece, vraje, și să descante, ci numai înșală lumea. Farmececele, vrajele și descantecele sunt numai niște lucruri închipuite, lucruri nebune și fără de nici un rost. Apoi câtă pagubă, câte neînțelegeri, certe, ba chiar și nenorociri au făcut vrăjitoarele. Din această pricină sunt și legi în potriua lor. Nimeni să nu se mai ducă la ele, ci să le ocolească ca și când ar fi cu răie.

În Porumbiște multă vreme numai de aceasta predică a popei Andrei s'a vorbit. Oamenii cu scaun la cap, cu mintea lipede lăudau pe popa. Femeile nu erau mulțamite; popa Serafin fie iertat, nici odată nu a zis o vorbă legănată, vorbă de ocară împotriva vrăjitoarelor și mai cu seamă împotriva babei Ana. Și el a fost bătrân, a văzut și pățit multe. Acuma vine popa acesta și le batjocorește în biserică, își ride de ele ca de niște femei ușurate și fără de judecată sănătoasă. Ba a făcut mare păcat, căci până acuma nime nu a vorbit de rău vrăjitoarele.

Baba Ana încă în aceia zi a auzit despre predică popei Andrei. A îngălbenit ca tarta de ceară, iar în gură, cei patru dinți îi tremurau ca și când ea ar fi avut friguri.

— De câte ori nu am spus eu — a început să zică baba Ana — că mult e stricat lumea de astăzi. Așa e și popa Andrei. În loc să își vadă de slujba lui, încearcă lumea și batjocorește un sat întreg.

— Nu lua de bani buni vorbele-i nesocotite, a zis Ileana-lui Chiriac Tulbure.

— Nici preoteasa nu-i mai bună de cât popa Andrei, a zis altă femeie, Maria lui Ion Didimoc. Dacă ne ducem cu vre-o treabă la ei, și ea vorbește împotriva vrăjitoarelor, ba, Doamne apără-mă de rău! ne îndeamnă să nu ținem atâtea sărbători. Numai sărbătorile scrise în calendar ar fi creștinești, celelalte sunt păgânești. Cum poate o preoteasă să vorbească lucruri de acestea?

— Eu nu știu ce vrea popa și preoteasa cu mine, că nici un rău nu le-am făcut, te vălta într'una baba Ana...

Intr'o noapte întunecoasă cineva s'a oprit la căsuța vrăjitoarei și a bătut în fereastră.

— Cine-i? a întrebat vrăjitoarea.

— Deschide ușa babă Ano, căci mare nenorocire m'a ajuns, a zis un glas de femeie. Sunt eu, Dochia lui Petru Pârjol.

Baba Ana a deschis ușa, dar în odaie nu a intrat Dochia lui Pârjol, ci un bărbat. Fața și mâinile îi erau negre ca cărbunele, iar ochii îi sloboziau raze de foc.

Vrăjitoarei i s'a oprit și răsufierea.

— Bună seara babă Ano.

Vrăjitoarea era cuprinsă de groază. A tăcut ca peștele în apă.

— Nu mă cunoști? a întrebat necunoscutul. Vorbește! a urmat apoi să zică el cu glas detunător.

— Nu... nu te cunosc... a îngânat baba Ana.

— Ce, nu mă cunoști? Umbli cu minciuna? De ce nu spui adevărul, căci doar noi de mult ne cunoaștem, suntem cunoscuți vechi.

— Să nu ajung ziua de mâine dacă știu cine ești... Nu te-am mai văzut până acuma...

— Auzi numai cât de vicleană e baba. Eu sunt necuratul!

Cu baba Ana par'că s'a cufundat pământul.

— Da, sunt necuratul, cu care te lauzi că stai în legătură, ba te joci cu mine ca și cu o păpușă. Am venit să ne facem sococoteala... Dacă aș vrea, te-aș putea duce în fundul iadului, dar nu fac acuma lucrul acesta. Spune-mi însă ce putere ai tu să faci farmece și vraje, să descânți, să vorbești cu morții?

— Nu am nici o putere...

— Atunci de ce înșeli atâta lume?

— Păcatele mele, cum aș trăi altcum, că vezi nu-s harnică de lucru... Cu puterea nu am adus pe nime la mine să le descânt... Nu sum eu vina dacă ele, femeile, dau crezământ vorbelor mele...

— Trebuie să te lași de vrăjitorie, căci altcum rău va fi de tine și de sufletul tău. Dacă nu mă ascuți, te duc în iad și te arunc în cea mai mare căldare, în care de când e lumea ferbe smoala și rășina. Acolo o să te țin în veci vecilor, înțelesum-ai ori ba?

— Te-am înțeles.

— Te lași de vrăjitorie?

— Mă las...

— Bine! Dar să nu uiți ce ți-am spus, nici să-ți pară rând de glumă! Cu acestea necuratul s'a făcut nevăzut.

Din ziua aceea baba Ana n'ar fi mai vrăjit ori descântat să-i fi dat multul cu pământul, ba din ziua aceea a început a cerceta regulat biserică și a devenit femeia cea mai religioasă din sat și îi ședea mai bine așa și toți săteni o prețuia mai mult ca mai înainte.

Din cugetările lui Leo Tolstoi.

Creștinismul stabilește legătura nemijlocită între om și Dumnezeu.

Invățăturile religiei creștine, sunt atât de clare, încât și copiii le pot pricepe în adevăratul lor înțeles. — Numai aceia, cari vor să apară și să se numească creștini, fără să fie, pot să nu le înțeleagă.

Nu este vrednic pentru împărăția lui Dumnezeu, cel care apucându-se de plug, se uită înapoi.

Om cult e acela, care cunoaște chemarea sa în viață, și în măsura puterilor sale, se silește să o îplinească.

Poezii populare.

Culese de P. O. Orlășanu, învățător.

Dulce mi-a fost lumea dulce,
Dar a trecut ca o cruce;
Dragă mi-a fost lumea dragă,
Dar a trecut ca o fragă.

Samănă măndro zaschiu,
Că mă duc și eară viu;
De va fi zaschiul verde
Să mai tragi măndro nădejde;
Iară de se va usca,
Te poți măndro mărita.

Bate vântul de sub soare,
Doru-mi-i de șezătoare;
Doru-mi-i și nice pres,
Știu că mândra nu-i la ea;
Că mândra mea-i supărată
De ce m'a văzut odată,
Intr'o grădină cu mac
Cu alta pe după cap.

Dorul meu pe unde umblă
Nu-i pasăre să-l ajungă;
Dorul meu pe unde aleargă
Nu-i pasăre să-l întreacă.

Spune-mi măndro ce ți-i gândul,
De ți-i fața ca pământul.
Spune-mi măndro ce gândești
De la față te topești?

Firea-ai măndro cum nu ești,
M'ai învățat să doresc;
Fire-ai măndro cum n'ai fi,
M'ai învățat a dori.

Cari popoare cetesc mai multe gazete?

Dintre multele chipuri, ce se află în „Calendarul Poporului” pe 1911, dăm azi unul și în „Foaia Poporului”. (Cuprinsul „Calendarului Poporului” se poate citi la alt loc al foii).

Chipurile acestea înfățișează după mărimea lor presa (ziarele) națiunilor de căpetenie. Cu cât mai mare e presa unei țări, cu atât mai puternică și mai bogată e și țara. America, Anglia și Germania sunt azi cele mai puternice, poporul e mai luminat, căci cetește mai multe ziare. Numai Rusia mătăhăloasă, ține în loc de ziare un mare clondir cu rachiu în mână, căci poporul acolo bea, în loc să se lumineze cetind.

Iubit-am doamne iubit,
De când am fost copil mic;
Și nu m'am mai prăpădit;
Nici acum că nu iubesc
Tot nu mă mai prăpădesc.

Mândro mândruțița mea,
Fă-ți gurița fântânea,
Să bea voinicii din ea,
Că eu mi-am luat partea.

Am avut o mândră dragă.
Și-o-am lăsat la dor să tragă;

Am avut o mândră dulce,
Și-o-am lăsat în foc s'o mănse.

Cătănire-aș fără frică,
De mi-ar fi mândruța mică;
Dar mândruța-i fată mare
Și știi ce dragoste are.

Foaie verde lemn uscat,
Am o mândră din alt sat;
Am iubit-o într'o glumă
Și i-am dus dorul o lună;
Am iubit-o într'o sară,
Și i-am dus dorul o vară.

Frunză verde lemn crescut,
Să fie ca mai demult,
Să iei pe cine ți-i drag,
N'ar mai sta frunza pe fag...
Dar acum de-o vreme 'ncoace,
Mulți iau și ce nu le place,
Și frunza pe fag să face.

Hai mândră să facem foc,
La o trupină de soc;
Și să fierbem patru ouă
Să 'ncepem dragoste nouă.

Unde a ajuns Burdea!

— Trădătorul Românilor și risipitorul averii Grănițerilor din Bănat. —

Aghiosul lui Burdea.

Foaie verde mătrăgună,
Burdea cel de viță „bună”,
S'a nălțat fără de ștreang:
La merite și rang.

Veniți toți cu mic cu mare,
Spre a lui întâmpinare:
Cu ciomagă să-l primim,
Și cu greață să-l scuipim.

Aghiosul să-i cântăm,
De el să ne lăpădăm;
Dracului să-l închinăm,
Cu câinii să-l îngropăm,
Și așa să-i cuvântăm:

Burde, Burde cap stricat,
De când dracului te-ai dat,
Ai făcut multă rușine:
La a noastră națiune.

Burde, Burde cap de căne
Că n'am cum să-ți zic mai bine,
Avut'ai tu minte 'n glavă,
Că fără de nici o treabă,
Să vinzi sânge de român
La un spurcat de păgân,
Să-ți vinzi neamul și legea
Ca să-ți poți îndopa.

Burde doctor măcelar,
Cu creerii de măgar;

Ai gândit în mîntea ta
Că dacă ți vinzi nația
Vei ajunge sus și tare
Ministru sau alt domn mare

Insă bunul Dumnezeu,
N'a lăsat pe gândul tău,
Te-a bătut și te va bate,
Pentru ale tale fapte.

Căci numele tău pocit,
Pururea va fi hulit,
Și cu greață pomenit:
De românul asuprit.

Pentru-oă tu ești un Iuda,
Că ți'ai vândut nația,
Trădându-ne pe Români:
La cei cu nărav de câni.

Pentru care fapte zău,
Vrednic ești d'acest măcău,
Și să fi purtat de sfoară
Prin orașele din țară.

Vederea te părească,
Sănătatea să-ți lipsească,
Să-ți rogi moartea ca să-ți vie,
Lucifer de gât te ție.

Moartea să-ți fie ușoară
Legat de gât cu o sfoară,
Iară trupul tău lungit
Să nu deie de pământ.

Cioarile să-l prohodească,
Urșii să ți-l străjuiască,
Ungurii să-l pupe 'n plit
Și să-l mănse tot neșript;

Iar oasele blăstămate
Să-ți fie toate 'ngropate
Unde să îngroapă câinii
Să le blastăme Români

Apoi aproape de cap
Îți vom scrie epitaf:
„Aici zace îngropat
„Cel mai spurcat renegat:
„Burdea cel afurisit
„Care neamul și-a vîndut;
„Aici zace un „odor“
„Al lui Lucifer fecior,
„Care ca șactăr de vite
„Și-a făcut multe „merite“:

„A vrut ca să potopească,
„Averea grănițarească
„Iar ajuns ca deputat
„El de neam s'a lăpădat
„S'acum zace aruncat
„Aici afară din sat.
„Trecătorilor priviți
„Și spre mormânt să scuipiți.“

Glume și snoave.

Scrisoare sfetită

cătră prietini și neprietini; cunoscuți și necunoscuți.

Vi-se aduce la plăcută ori neplăcută cunoștință, că subsemnatul mă aflu în creirii Sibiului, când vă dau știrea aceasta.

De locuit însă locuiesc în stradă, — pardon, nu în stradă, ci în o casă din strada cea mai mică, de pe pământul cel mare, fiindcă aici în Sibiiu să află și pământ mic.

Casa, — și nu strada, în care locuiesc noaptea, câte odată e la mâna dreaptă, câte odată e la mâna stângă. Curtea casei are poartă de iese în stradă; eoparișul casei e cătră cor, iar ușile și ferestrele sunt așezate în păreți.

Numărul la casa sau la locuința mea, pentru cei ce umblă pe pământ — fără deosebire de gen, neam și soi e „61“, iar pentru cei ce-l cetesc de pe trenul lui Vlaicu e numai „19“.

Cei ce doriți ca să mă cercetați aici, veniți tot după nas pe jos ori pe sus, ca și ori care pasăre și mă veți afla.

N'am venit la Sibiiu ca să-mi slujescă alții mie, ci eu lor, și n'am venit că doară n'aș fi avut cu ce trăi acasă în Hohereni, ci pentru-că nu-mi plăcea apa, fiind-că era prea de munte, prea aspră; bagsama așternutul nu era potrivit pentru apa noastră de acolo.

Afară de acestea mă mai înțelegeam cu soția ca măța cu cățelul, și aceasta, fiind-că eu nici când nu puteam potrivi să fiu acasă când era gata dejunul, prânzul ori cina; câte odată soseam acasă înainte de prânz, câte odată după cină. Trăiam adecă regulat în ne-regularități.

Și din cauza aceasta soția mea, fie iertată că trăiește, să făcea toată hirean pe mine. În lipsa mea însă sufereau copii, în lipsa copiilor suferea măța ori purcelul și în lipsa acelora sufereau scaunele, mesela, ușile ori vasele. Odată mi-a scos baltonul cel de iarnă în curte și unde nu i-a dat frate până toată a asudat. Ce noroc că nu era și om în balton. Vecinii credeau că-l scutură de prav.

Aș avea să vă mai povestesc pățania cum am călătorit spre Sibiiu cu trenul, dar vă las cu gurile căscate, până de altă dată, când voi avea mai mult timp.

Vă poftesc la toți ce-mi poftiți d-voastră mie.

Atob, alias: *Dr. Gaiță.*

De-ale Țiganilor.

I.

A fost avut boerul o slugă Țigan. Intr'o seară i-a spus: „Mă Țigane, mâne, dacă o fi senin să ne ducem la strâns de fân, dar dacă o fi nor, să ne ducem la tăiat de nuiele“.

— „Bine boierule“, a zis Țiganul.

Cum după miezul nopții, numai îl scoală boierul și-l trimite afară, să vadă cum e cerul. Iar când îl întreabă: „Ei, cum e afară, oă Țigane?“, Țiganul răspunde:

— Da, boierule, printre stele norrele, nici de fân, nici de nuiele.

II.

S'a dus Țiganul Merceurea la stână să ceară caș și jintiță. Dar ciobanii ce-au zis: „Bine, măi Țigane, cum vii tu Merceurea la stână?“

— Auleo, mânca-te-aș, da o mânânc și pă Mercuri.

— O mânânci, mă?

— O!

— Hai cu mine, atunci, la ea.

Ia Țiganul un sac și-l dăce ciobanul la o vizunie de urs și-l învață să între înăuntru.

Când intră Țiganul cu sacul, numai ursul: mor, mor, mor!... Iar Țiganul: Da nu mai muri, intră colea în sac, să te duc la copii și nevastă să te mânânce“.

Apoi unde mi-l prinse ursul în brațe, și mi-l atrânse, de-i sărea ochii Țiganului:

Auleu, sfântă Mercurată,

La ochi gogonată,

La ghiară înveninată,

Mai fă-mă scăpat odată.

Ce făcu, ce drese Țiganul, dar fugă ca aia ba să mai vezi. Socoteai, că nici cu glonțul nu-l prinzi.

Numai îi iese Românul înainte:

— Ai uitat sacul, măi Țigane!

— Lasă-mă, Românicu, că nu mi-e de sac, dar mi-e de cap.

Și fugi, fugi Țiganul. — Numai se împiedecă de-o ciuturugă și căzu cu fața'n jos. Țiganul credea, că l-a ajuns ursul:

Na, telealap jap,

Mă miram să scap.

Scrise de Cristan Tapu.

De-a 'ndoasele.

Părinte roată, n'ai v'o hârbleadă de popă de car, că mi s'o rupt dealu 'n vârful carului și-mi moare frigul de copii acasă.

Dela bunica.

Harnic om!

Un om trecând pe lângă altul, care făcea căpiți din iarba cosită, îi zice: „tot ai lucrat?“ Cei întrebat răspunse:

„Mult îți pare, măi Vasile,

Trei căpițe 'n șapte zile

Cu trei ficiori și cu mine?“

Știrile Săptămîinii.

Sibiiu, 8 Decembrie n.

Dela comitat. In 13 Decembrie st. n. a c. la orele 10 a. m. să întrunește în Sibiiu adunarea municipală în ședință extraordinară.

Membrii români își vor ținea consfătuirea obicinuită în aceeaș zi la orele 8 dimineața, în localul casinei române din Sibiiu.

E de dorit, ca românii, cari sânt interesați în vre-o chestie din ordinea de zi, să comunice informațiunile lor înaintea presidentului, secretarului ori altui membru al Clubului municipal român; pot lua parte cu vot consultativ și la consfătuiri, în chestiile cari îi privesc.

Di Dr. Cassiu Maniu, care, minune, e acum singurul Român în închisoarea din Vaf, va eși la începutul lui Decembrie, împlinindu-și — a nu știu câta oară — anul de osândă. Vrednicului luptător idealist îi dorim puteri nouă în lupta, ce-l așteaptă!

In Seghedin e di *Victor Branște.* De curând a sosit acolo și țaranul *Petru Petrojan,* din comuna Cresula, lângă Beiuș. E condamnat la trei săptămâni pentru — agitație.

Drumul Golgotiei. „Tribuna“ din Arad scrie, că redactorul ei, di *Giurgiu,* abia sosise din Oradea-mare, unde fusese târât în puterea nopții de doi detectivi (polițiști secreți) și a fost citat din nou înaintea procurorului din Arad, pentru-ca să răspundă pentru unul din cele 12 articole improcuate decând cu era „împăciuirii“,

Di Dr. Alexandru Morariu a depus la Murăș-Oșorheiu cu succes splendid examenul pentru cenzură de avocat. Felicitările noastre!

Conferență despre tovărășiile pentru asigurarea vitelor a ținut neobositul propagator al tovărășiilor țărănești, di *Vasile C. Oswald,* la Blaj. O mulțime de plugari din Blaj și satele învecinate au luat parte.

Pentru nenorociiți din Bănat au colectat frații noștri Mărgineni, cari petrec cu oile prin Rusia, suma de 125 ruble rusești (o rublă are 2.50 cor.). In un număr viitor, — cât ce avem puțin loc — vom publica lista dăruitorilor, care a fost trimisă nouă, dimpreună cu banii, spre a-i preda diecesei dela Caransebeș, unde s'au atrâns toate ajutoarele.

Medic român în Cluj. Di *Dr. B. Bașiota,* medic specialist în morburile femeiești, aduce la cunoștință că după o praxă mai îndelungată la clinicele din Cluj, Budapesta și Viena, s'a stabilit în Cluj (Kolozsvár), strada Ferencz József nr. 6 (lângă teatru „Urania“), unde ordonează între orele 8—10 a. m. Celor din provincie, cari doresc să cerceteze clinicile din Cluj sau să consulte vr'un profesor de specialitate dela clinicele din loc, le dă îndrumările de lipsă.

Averea Universității Săsești. *Veniturile* pe 1909 au fost de 1 milion 144 mii cor. *Cheltuielile* au fost: I. I, pentru școale săsești 380,000 cor.; 2, pentru școale românești 95,000 cor.; 3, pentru școale ungurești 78,000 cor.; 4, pentru școale de agricultură și meserii, școala normală (seminar) pentru învățătoare la grădini froebeliane 54,000 cor. II. Pentru administrație 88,000 cor. III. Pentru pensuni 20,000 cor. IV. Alte cheltuieli de administrație (imprimare etc.) 22,000 cor. V. Diurne 10,000 cor. VI. Pentru împăduriri și eroire de drumuri în pădurile celor 7 județe 39,900 cor. VII. Fond de asigurare pentru cele de sub VI. 50,000 cor. VIII. Pentru formarea unui fond de asigurare pentru viitor (după a. 1928) 302,900 cor. IX. Alte cheltuieli 5000 cor.

Venitul anual din vânzarea pădurilor celor șapte județe e de 818 mii 181 cor.

Ori-cât ar cânta Sașii despre săsismul acestei averi, ea e și românească și încă tocmai în vârtutea documentelor lor: pădurea le-a fost dată să o folosească împreună cu Valachii (Românii) și cu Bisenii (cari nu mai sunt).

Șezătoarea tinerilor Templieri din Sibiiu.

Duminecă în 27 Noembrie, Loja tinerimii „Viitor de aur“ Nr. 1 a ținut o șezătoare literară antialcoolică, în sala „Reuniunii socialilor Români“. Ți-era mai mare dragul, văzând atâtea fețe vicioie de copii abștinenti, cari nu beau deloc beuturi spirtuoase, umblind printre numărusul public, care se adunase. După deschiderea șezătoarei, corul cursului III pedagogic, sub conducerea harnicului dirigent N. Dragoș, cucerește publicul cu o cântare foarte bine predată. După aceea urmează cetiri și declamări antialcoolice din partea tinerilor membri și din partea altor binevoitori ai acestei Loji. N. Popovici istorisește despre lucrările acestei Loji, despre programul ei de muncă în viitor și tot odată cetește unele bucăți cu cuprins antialcoolic, foarte instructive. Di Fleșeriu, pedagog, cu poezia „Dela Nistru pân' la Tisa“, de Eminescu, a fost la înălțimea cuvenită. Deasemenia celelalte domnișoare și domni, cari și-au dat concursul la această șezătoare, dimpreună cu corul cursului III pedagogic, cari au distras publicul cu mai multe cântări, au

fost respălătiți cu zgomote de aplauze din partea numărului public.

Numai cu bucurie putem să privim aceste începuturi frumoase ale societății de abținere a tinerimii, căci în primul rând trebuie păziți copiii de ispita amăgitoare a beuturilor apurtuoase. Dumnezeu să le ajute în lupta începută contra beției, care sărăcește casele și întunecă mintea oamenilor. *Rap.*

„Munca“, revista pentru meseriași, care apărea la Sebeșul-săseș, a încetat. Pagubă, ca să nu zicem și rușine, că numărul frumos de meseriași, pe care-l avem, n'a fost în stare să sprijinească unica revistă specială, redactată destul de bine.

Iosif Vaina, unul dintre cei mai bogați și mai bravi țărani din Bihor, de loc din Jaca, a răposat la 20 l. c. în Oradea mare, în frumoasa vârstă de 52 de ani. A fost cu tot sufletul pentru poporul său, cu toate că nici nu mai știa bine românește. Pentru biserica gr. or. din Oradea a dat o mie de coroane, iar tinerii români găsiu ușile casei lui totdeauna deschise.

Câți elevi români gr.-or. cercetează școlile străine din Sibiu? Cetim în „Telegr. Rom.“, că la școala elementară de stat sunt 139 elevi greco-orientali; la școala civilă de stat 33; la școala elementară rom. cat. 16, la școala elementară evanghelică luterană 9; la gimnaziile și școala reală evanghelică luterană 25. Invățacei industriali la școala orașului evanghelică 141. Invățacei industriali la școala statului 157. La olaltă 520. Fete: la școala civilă de stat 29, la școala elementară de stat 37, la Claustru Ursulinelor 70, la Claustru Franciscan 41, la școala civilă evanghelică luterană 10. La olaltă 187. Toți aceștia sunt catehumenii d-lui *Ilie Hociotă*. Sunt împărțiți în mai multe despărțăminte la fie-care școală și li-s'a propus 26 oare la săptămână.

Afară de aceștia la gimnaziul de stat mai sunt înscriși 240 elevi români gr.-or., cărora le propune religia dl preot *Marcu Jantea*, în 12 oare pe săptămână. La olaltă sunt 947 elevi și eleve.

Vicarul Mangra la lucru. De când s'a băgat slugă la guvern, vicarul dela Oradea-mare se grăbește să îndeplinească ori-ce poruncă dată de stăpânul său. S'a grăbit să vină la Budapesta, ca să voteze contra propunerii prezentate de dl Dr. Teodor Mihali, ca să se respecte adecă legea de naționalități la judecătorii. Cu atâta nu s'a mulțumit însă. A votat și contra propunerii făcute de deputații creștini, ca să se întrebe acuzatul și martorii de ce lege sunt. Deci nici Român, nici creștin!

Cătră Asia-mică. Mazeul unguresc va trimite vre-o câți-va unguri învățați, în frunte cu Iuliu Meszáros în Asia-mică la poporul „iürtük“, care e popor nomad (mutător din loc în loc). Să duc adecă să și cerceteze neamurile. Cale bună! Rămână câți vrem noi!

„Ne jidovim“. Pentru salarizarea catichetilor e prevăzută în bugetul de pe anul 1911 suma de 218,067 cor. Ziarul „Világ“ zice, că lefurile de caticheti le vor lua mai ales cei catolici, căci afară de Budapesta, pretutindeni elevii catolici trec peste o sută la școlile secundare (gimnaziu, școale comerciale și reale). Ziarul „Alkotmány“, foaia catolicilor din Ungaria, răspunde cu cifre oficiale, cari arată, că și la școlile din provincie Jidovii sunt în număr mai mare decât catolicii. Eată cum e în Budapesta: în liceul evanghelic au fost 49 catolici și 273

Evrei; la școala reală din districtul VI. 146 catolici și 261 Evrei; în școala reală din districtul V. 158 catolici și 404 Evrei; în gimnaziul de fete 130 catolici și 380 Evreice; în gimnaziul de stat din districtul VII. 266 catolici și 624 Evrei; în gimnaziul de stat din districtul VI. 335 catolici și 507 Evrei; în gimnaziul de stat din districtul V. 145 catolici și 457 Evrei; și tot așa la toate școlile din Budapesta.

În provincie nu e mai bine. La școala reală din Cașovia sunt 84 cat. 137 jidani; la liceul din Mișcolț 83 cat. și 161 Evrei; la școala reală din Oradea 64 catolici și 209 Evrei; la cea din Debrețin 35 catolici și 92 Evrei. Seurt, pretutindeni, la liceele și școlile reale ungurești sunt mai mulți Evrei decât creștini. „Dacă va merge tot așa — zice „Alkotmány“ — în 20—30 de ani Ungaria a ajuns cu totul sub influința și stăpânirea Jidanilor“. — Cine e de vină?

Până când? Țăranul Florea Cerbe din Bărzava (Bănat), s'a dus la pădure să și aducă câteva uscături. La întoarcere, un pădurar (codrean) ungur îl întâlnește în cale, îl lovește cu patul puștei în cap, de-l face grămadă. apoi îi mai trage și o injurătură, lăsându-l plin de sânge s'a dus în sat, să și anunțe vitejia. Au eșit jandarmii, dar sergentul lor a găsit numai vorbele: „Ar fi trebuit ucis de tot!“

Rudele au chemat pe adv. Eugen Beleş din Radna, care a și venit numai decât la fața locului, făcând pașii necesari pentru pedepsirea fiarălor în chip de om.

La răvași! Semne de pace!

Casă pentru orfani și-au clădit Șvabii din satul Torja (în Bacica), pentru care au adunat între ei în timp scurt 6000 de coroane.

Bani din America s'au trimis anul acesta în Ungaria în suma de 350 milioane de coroane.

Coroane și fiorini. Foile din Budapesta scriu, că guvernul a pregătit un proiect de lege, prin care se oprește de-aici înainte ori-ce socoteală făcută cu fiorini, rămânând valabile numai socotelile făcute în coroane.

Un învățător zelos. Mai mulți poporeni din Rușiori, ne scriu o scrisoare mai lungă din care extragem următoarele: În anul 1902 ne-a venit în comuna noastră ca învățător Alexandru Bărsan. Acest învățător atât în școală cât și afară de școală a fost la înălțimea chemării sale. În conțelegere cu fiertatul preot N. Șurean a pus bază unui fond pentru zidirea bisericii, care sub îngrijirea sa și cu împreună conlucrarea actualului preot N. Platoș s'a ridicat astfel că în curând ne putem apuca de zidirea bisericii. Tot Dsa a condus fondul de grâu al bisericii înființat la venirea sa, care iar înaintează bine. În 1909 a înființat un alt fond numit al „Altărului“ cu scop de a se înființa biblioteca parochială, a remunera pe cantor etc. Fiind dl Bărsan și cantor, în sările de iarnă a adunat tinerii de i-a învățat cântările bisericesti și acuma cântă cu ei în biserică. Pe baza indigitărilor date de dl Tordășianu a stăruit de s'a întemeiat aicea o bancă sistem „Reiffeisen“. *Mai mulți poporeni.*

Ne bucurăm de astfel de vești bune și am dori să ne sosască din mai multe părți știri de acest fel.

Arderea unui castel. Castelul de vânătoare al Maiestății Sale din Hölits (Austria) a ars în 30 Noemvrie a. c. Focul a ținut dela 5 oare până la 1 oară din noapte. Paguba să sue la o sută de mii de coroane.

Banal nu pute a usturoiu și-au zis niște călugări și cu credința aceasta au încassat 300 mii de coroane. Un milionar jidan din Viena murind, a testat unui ord călugăresc trei sute de mii de coroane, cu condiția însă, ca doi călugări să meargă în ziua, când se împlinește anul dela moartea lui, la sinagogă (havra evreească). Călugării s'au dus, spre groaza Jidanilor, la sinagogă, au zis rugăciunile creștine acolo și au încassat banii.

Rachiul! Ilie Șerban din Bărești (Bihor) a fost găsit într'o dimineață din zilele trecute mort înghețat pe drumul de țară înspre Holod. Plecase să și cumpere o săcure. Cărcima l-a atras și intrând să se mai „încălzească“, a răcit de tot, după-ce a eșit cu capul plin de-acolo. Tot pe drumul acesta s'a mai găsit un om înghețat, care nu se știe însă, cine este.

Tot beția! Țăranul Atanase Jucut din Budinț apucase de mult pe calea pieririi, dându-se beției. De câte-ori venea beat acasă, bătea pe toți ai casei. Dăunazi s'a întors iară beat și s'a apucat să și bată pe ficiorul cel mai mare Costea. Acesta infuriat de câte le suferiseră ai casei dela bețiv, într'un moment de întunecime de minte, puse mână pe topor și-l lovi pe tatăl său în cap. Bețivul căzu mort la pământ, ear nenorocitul băiat se prezentă singur judecătorului, unde și mărturisii crima.

La Bogata-de Murăș, pe linia Cucerdea-Murăș-Oșorheiu, s'a deschis la 1 Dec. n. o nouă stațiune de cale ferată pentru călători.

Insoțirea de credit sistem Raiffeisen din Săsăuș își va începe zilele acestea activitatea, fiind statutele ei aprobate de tribunalul din Sibiu.

Limba nemțească într'o biserică greco-orientală. Pe timpul împăratului Napoleon Bonaparte, cincizeci de Ruși făcuți prizonieri de Francezi fură îngăduiți să se rentoarcă în Rusia. Ajungând în Berlin, ei au fost ajutați de regele de pe atunci al Prusiei. Rușilor li-s'a părut așa de frumos în Prusia, încât cerură voie să rămână acolo. Li-se dete voie și ei întemeiară în orașul Potsdam, lângă Berlin, o colonie frumoasă, ear pe un deal din apropiere își zidiră o biserică frumoasă. Cum erau așa de puțini în marea aceea de Germani, ei, dar mai ales urmașii lor, își uitară cu totul limba. Dar de legea lor greco-orientală nu s'au lăsat. Slujba din biserică ortodoxă a plăcut așa de mult unor Germani, încât și dintre aceștia au trecut unii la legea noastră, așa că pe lângă urmașii acelor Ruși se află astăzi și preste 100 de Germani greco-orientali. Mai de dragul acestora, mai și din cauza, că ajunseră să nu mai înțeleagă nimic din sfânta slujbă, cerură dela Sfântul Sinod (consistorul cel mare sau capitolul) din Rusia să li-se traducă sfintele cărți bisericesti în limba germană și să li-se îngăduie limba aceasta în sfintele slujbe. Li-s'a permis, cărțile s'au tradus toate: — liturghier, octoich, ciaslov, penticostariu, triod și altele așa că'n biserică din Potsdam se face slujba noastră bisericască în limba germană. Încă ceva: Toți Rușii aceia și urmașii lor s'au însurat cu Germane, dar înainte de-a face cununia, acestea trebuiau să treacă la legea noastră.

Din cele de sus se vede, câtă putere de atragere și asupra străilor are frumusețea slujbei bisericesti din bisericile românești, unite și neunite, dar numai când se și face într'adevăr frumos. Mai ales cântările în cor înalță sufletul oamenilor spre Dumnezeu.

Prigonirea învățătorilor slovaci. Un redactor dela „Tribuna“ primește o scrisoare dela un învățător slovac, care scrie între altele următoarele: „Azi a fi dascăl slovac, cu durere pentru soarta poporului tău, însemnează a te jertfi de bună voie... Săptămâna trecută comisiunea administrativă din Neutra la propunerea inspectorului de școale a suspendat pe învățătorul Gh. Chrvath din Brezova, pentru-că acesta la începutul anului școlar, într-o vorbire către școlari și părinții lor ar fi agitat contra statului unguresc, apoi pentru-că își scrie numele slovacăște și nu ungurește Horvát și pentru-că crește copiii în școlile din Moravia (Austria)... O durere și o jale nespūsă mi se lasă pe inimă, când gândesc la marea jertfă de sânge, ce am adus și aducem mereu pentru apărarea și susținerea acestei țări...“

Studentii dela universitatea din Budapesta. Zilele acestea a apărut almanahul universității pe anul școlar 1909—1910. În jumătatea dintâiu a anului s'au înscris 7479 de studenți, dintre cari 97 la teologie, 3928 la drept, 1932 la medicină, 1232 la litere și științe, 20 la farmacie. În numărul total al studenților sunt cuprinse și 277 fete, mai toate la litere și la medicină. După religie au fost 3118 catolici (Maghiari, Germani, Slovaci), 2635 Evrei, 752 reformați (Maghiari), 541 luterani (Germani, Slovaci și renegați), 232 gr.-or. (Români și Sârbi) și 174 gr.-cat (Români și Ruteni).

Profesori au fost la facultatea teologică 14; la drept 62; la medicină 142; la litere și științe 115 (între acestia e socotit și Șeghescu!)

Prietenie săsească. Am primit o scrisoare mai lungă din Pintic, comitatul Bistrița-Năsăud, din care extragem următoarele: Comuna săsească Pintic și cu comuna românească Vărarea, cine știe de când trăesc în cea mai mare dujmănie pentru un dărab de hotar. În anul trecut, niște făptuitori necunoscuți ascunzându-se în niște tufe au tras mai multe pușcături asupra unor sași din Pintic. Pe doi i-a rănit mai ușor, iar pe al treilea l-a omorât pe loc. Au fost susținuți mai mulți români din Vărarea, între cari și G. Popișan, care a fost deținut până la pertractarea finală. Deși Popișan s'a legitimat cu zeci de martori că nu e vinovat, totuși curtea cu jurați, compusă din sași, l-a declarat de vinovat, iar tribunalul l-a judecat la 8 ani temniță. Avocatul osânditului a apelat sentința la Curie, cerând alt tribunal. Curia a rândnit tribunalul din Cluj, care după o pertractare de două zile (în 22 și 23 Nov.) a achitat pe bietul Popișan. — De aici să poate vedea ce dragoste au sașii față de Români!

Licitație românească cu preliminar unguresc. Primum o scrisoare mai lungă, pe care nu pentru-că n'ar fi destul de bine scrisă, nu o putem publica întregă, ci numai din lipsa de spațiu extragem din ea următoarele: Harnicii locuitori din Bradu, de lângă Olt, deși asupriți și ei de sașii de acolo, pătrunși de dorul de a-și avea și ei o biserică mai corespunzătoare timpului de astăzi, au adunat cum numai au putut, bani spre a-și ridica noua sion. Pe Dumineca de 13 Nov. a. c. a și fost pusă ziua de licitație. Dar ce să vezi poznă: la licitație s'a prezentat lângă plan de biserică românească preliminar unguresc și încă aprobat de măritul conzistor din Blaj. Se vorbea că ar fi la oficiul protopopesc și preliminar românesc, dar numai ca racii țiganului, căci în fața protopopului s'a ținut licitația și nu s'a învrednicit nimenea să-l vada,

asa că întreprinzătorul român, care a luat lucrarea bisericeii, a luat-o numai pe baza planului. Ne-ar șede cu mult mai bine nouă, ca peste tot la zidurile noastre românești, să avem planuri lucrate de români, cu preliminar scris românește.

Eară impuscăturile la nuntă. În timpul, când petrecerea era în toiul ei la o nuntă din satul Vărfuri (România), o întâmplare nenorocită strică toată voia bună a nuntașilor. Și acolo e obiceiul să impuste din pistoale și revolvere la nunți. Din nenorocire, un glonț a nimerit pe făcăul Gh. Bălăzoiu în brațul stâng, zdrobindu-i-l. Cu toate cercetările făcute nu s'a putut vedea din al cui revolver a eșit glonțul, care l-a rănit.

Sofia lui Tolstoi încă se află pe patul de moarte. Ea a declarat, că murind soțul ei și așa nu mai are nici un rost viața ei. Familia așteaptă în tot momentul o nouă catastrofă. De opt zile n'a mai luat nici un fel de mâncare și refuză ori-ce medicament. Moșia dela Iasnaia-Poliana se va împărți țăranilor.

O răzbunare frumoasă. O femeie din Turnișor batjocurise pe Maria Joandrea din Sibiu (Poarta Turnului) cu fel de vorbe urâte. Trebuia să o dea în judecată pentru fapta nesocotită. Femeii din Turnișor i-a părut însă rău de fapta ei și s'a rugat de iertare, dând totodată și 20 coroane. Sibianca a iertat-o și a primit și banii, dar nu pentru sine, ceea-ce n'ar fi fost frumos, ci ca să-i dăruiească tinărului pictor-fotograf Ilie Chidu, un băiat sărac, care e acum elev la o școală specială din Viena.

Cocișul lui Tolstoi, amărit până'n suflet de moartea stăpânului său, pe care l-a slujit cu credință timp de 30 de ani, s'a sinucis pe mormântul lui Tolstoi, tăindu-și arteriile dela mâni. În dimineața după înmormântare a fost găsit mort pe mormântul proaspăt al stăpânului său.

Sfaturi igienice.

— Indrumări pentru sănătate. —

Contra epilepsiei.

Contra epilepsiei (boala rea, boala copiilor) un doctor din Petersburg spune, că a întrebuințat cu mare izbândă în preste o sută de cazuri un medicament nou, numit arseno-cerebrin. După întâia săptămână de tratament, toate atacurile epileptice ar fi încetat.

Cum putem opri vărsăturile?

Cele mai ușoare mijloace sunt:

1. *Limonada*, adică beutură făcută din zamă de lămâie, zahăr și apă rece. Se bea mereu din această beutură.
2. Bucățele mici de *ghiafă*, ca alunele de mari, se dau la fiecare 10 minute.
3. *Zerul laptelui* în multe cazuri astâmpără vărsăturile.
4. *Cataplasme de muștar* puse pe stomac și ținute câtăva vreme.
5. Într'un pahar de apă topiți o linguriță de *bicarbonat de sodă* dela farmacie (se cumpără 10—20 grame). Dați bolnavului să soarbă o lingură sau două din această apă și apoi îi dați să sugă dintr'o lămâie sau să bea apă acrită cu oțet.

În ori-ce caz trebuie grijit, ca tot ce dăm bolnavului să fie *rece!*

Contra troagnei (gutaraiului).

E bine, ca la început chiar, când simțim că ne sosește guturaiul, să tragem pe nas puțină sare de bucătărie, pisată fin. Mijlocul acesta e simplu și ieftin.

Judurați-vă spre săracii noștri.

„Mila dată săracilor, te curată de păcate, îți câștigă îndurare și viață večnică.“ *)

Mulțămirea sufletească a dăruitorilor și împărțitorilor darurilor și lacrimile săracilor miluiți anii trecuți, ne îndeamnă să apelăm și de data aceasta la inimile generoase, să binevoiască a dăruia hani, vestminte și alimente ce să se împartă în ajutorul Nașterii Domnului între săracii noștri (învățăcei-me-seriași-școlari, bărbați și scăpătați).

Ne găsim în preajma zilelor, în cari săracul ca și bogatul, caută să-și încălzească sufletul și corpul.

Cei pe cari Dumnezeu povățuitorul a toate v'a binecuvântat din belșugul său, dați puțină și celor lipsiți, ca cel puțin în zilele de bucurie ale Nașterii Mântuitorului nostru să preamărească pe Creatorul și făptuirile sale.

Împărțirea darurilor se va face cu cuvenită solemnitate sub binevoitorul protector al stimabilelor doamne Minerva Dr. Brote, Ana Dr. Moga și Elisaveta Bugarsky.

Darurile benevole să se trimită la adresa „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“.

Lacrimile vărsate de săracii noștri servească drept cea mai înaltă răsplată pentru toți aceia, cari posibilă ne fac împlinirea acestei datorințe bine plăcute și lui Dumnezeu“.

Sibiu, 24 Noemvrie a. 1910.

Comitetul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“.

Vic. Tordășianu
prezid.

St. Duca
notar.

*) Inscripția icoanei Maicei Domnului, ce atârna deasupra lădiții cu crucerii săracilor din localul Reuniunii sodalilor.

ECONOMIE

Boala de gură și de unghii (ologul vitelor) s'a ivit în 40 de municipii (comitate și orașe) din Ungaria și Transilvania.

S'a ridicat *carantina* pentru vitele bolnave de gură și unghii în comunele Tălmăciu, Alțina, Fofeldea, Bendorf, Veștem și Vale. Astfel vitele din aceste comune pot fi mânate ori unde

Contra iepurilor ca să nu roadă pomii, ne folosim de următorul sfat: Facem o amestecătură de var, pământ, gunoiu de vite bine putred, zamă de gunoiu, și „asa foetidă“ care trebuie topit în spirt. Cu această amestecătură ungem altoii, ba chiar și îngrăditura din jurul altoilor. În chipul acesta iepurii nu-ți mai rod altoii.

Nimicirea gărgărițelor din mazăre și linte, să face, dacă prin luna Decemvrie ținem mazărea ori linte la un loc, unde e căldura de 20—25 grade R. Căldura face ca insectele, cari atunci sunt în păpușe să iasă din învelișul lor, dar neavând nutremânt la îndemână pier. Sămânța astfel îngrijită să poate sămăna fără frică

Sfaturi și socoteli comerciale.

De Petra P. Simțion.

I. Partea teoretică.

(Urmare.)

1) Registrele Auxiliare.

Precum registrele principale țin evidență despre averea și datoria unei întreprinderi în sume generale, așa și registrele auxiliare sau laterale au de scop de a ne arăta amănunțit și separat schimbarea și starea fiecărui ram de operațiune în parte.

Aceste registre, la ori care metodă de contabilitate, se poartă cam la fel. Comerciantul și-le poate face cum îi place, spre a

corespunde însă scopului ce urmărește și lucrul principal e, să nu-i răpească mult timp.

Pentru a ne putea face o idee despre însemnătatea acestor registre, voi arăta cel puțin acelea care sunt mai de lipsă la o prăvălie.

Acestea sunt: *Registrul facturilor intrate* și altul pentru cele eșite, *Scadențarele* sau *Evidența terminelor*; diferitele registre pentru valori așa numite *Scontri*: *Scontro de Marfă*, de *Rimese*, de *Trate*, de *Devis*, de *Efecte*, de *Monete* (pentru bani străini ca Lei, Marce, Dolari etc.), de *Mobile* etc. etc. și în fine, *Salda conturile*, cari la metoda dublă joacă o rolă însemnată.

Registrul Facturilor intrate.

Toate facturile cari le primim dela diferiți liferanți să decopiază în acest registru și se dea numărul curent, lăsându-se un spațiu corespunzător, pentru calculațiune, care încă se face aci. Mai practică e, dacă acest registru să poartă cu două fețe, una, cea din stânga pentru decopierea facturii și ceialaltă față, pentru calculațiune. Să înțelege de sine, că nu se folosește fețele întregi pentru o factură, ci numai atât loc cât e de lipsă, despărțindu-se fiecare factură una de alta prin o linie trasă peste ambe fețele.

Registrul Facturilor eșite.

Aici, despre toate mărfurile, cari se vând cu factura, aceasta (factura) asemenea să decopiază. Iar pentru cruțarea timpului, în practică, să tipărește foi în forma blanchetelor de facturi, cari să leagă la un loc, mai multe. Astfel se formează o carte, dar așa, că tot a doua foaie sau blanchetă să fie perforată (găurită), ca să se poată delătura. Între foaia perforată și cea neperforată, între acestea două pagini cu unul și același număr curent se pune o hârtie vinată festită, anume de copiat, apoi comerciantul facturează marfa cu creionul de cerneală, scriind astfel două facturi deodată, dintre cari una, cea perforată se rupe și se predă mușterului dimpreună cu marfa.

Dacă se laterează sumele facturilor intrate și eșite, avem la finea anului de gestiune totodată și câștigul dela mărfuri D. e.

Presupunem că suma totală

a facturilor intrate e de Cor. 30450.—

Iar aceea a facturilor eșite Cor. 20300.—

Sald Cor. 10150.—

La inventar găsim marfă de Cor. 12320.—

Diferința de Cor. 2170.—

e prin urmare un câștig. (Va urma).

Rectificare. În Nr. 43, la pagina 8 s'a strecurat o greșală. Anume: Părțile Inventarului sunt *Activa și Pasiva*, nu însă și capitalul, care, după cum arată și esplicarea, e averea curată, prin urmare deja considerat.

Prețul Călindarului.

Deși cuprinsul călindarului este cu mult mai bogat ca în trecut, prețul lui este același, de 20 cruceri (40 fileri), iar pentru trimiterea pe poștă este a se socoti deosebit 5 fileri pentru un exemplar.

Cine comandă cel puțin 20 exemplare și le plătește înainte cu cîte 20 cruceri bucata, mai capătă două călindare pe deasupra și se trimit toate acasă plătite de poștă.

Acei care cumpără 25—50 exemplare le capătă cu 14 cr. (28 fil.), dela 50 bucăți în sus cu 12 cr. (24 fil.) unul, dar trebuie să plătească și poșta la primire.

Banii trebuiesc trimiși totdeauna înainte. Numai comande dela 30 exemplare în sus se trimit și cu rambură, adică să se plătească la scoaterea dela poștă. Mai puțin de 30 exemplare nu se pot trimite neplătite înainte, din cauză că atunci vine prea scumpă poșta.

A apărut „Călindarul Poporului“.

Care este cel mai bun și mai ieftin Călindar?

— „Călindarul Poporului“!

— care apare de 26 de ani și cuprinde aproape 200 de pagini —

îți va răspunde ori și cine, care a cetit „Călindarul Poporului“. Asta a fost și în trecut, dar cu atât mai mult în acest an.

Dovezile sunt următoarele:

„Călindarul Poporului“ spune, — pe lângă însemnarea exactă a sărbătorilor de peste an, — cum va fi vremea în anul 1911, după Călindarul de 140 ani; apoi toate cele de lipsă despre poștă, telegraf, ștampelă etc., precum și numele tuturor bărbăților noștri cari stau în fruntea Concistoarelor române gr.or. și gr.cat. După aceea: urmează date despre școlile noastre populare, despre gimnaziile, pedagogii, teologii, școlile de fete, cum și numele și locul unde se află reuniuni culturale, reuniuni de femei, reuniuni de cântări, reuniuni de meseriași, reuniuni de binefacere, reuniuni de agricultură, însoțiri de credit etc. etc. La toate aceste reuniuni e pus și numele tuturor conducătorilor lor.

Tîrgurile sunt foarte bine controlate

și întocmite — altcum ca în anii trecuți — atît după luni cît și după ordinea alfabetică a comunelor.

După acestea urmează: Partea Literară

care cuprinde o sumedenie de articole de tot felul, dintre cari amintim următoarele:

„Cântecul muncii“ poezie de Octavian Goga.

„Om de potcă“ novelă de Ioan Agârbiceanu.

„Cătănia Țiganului“, anecdotă de Teodor A. Bogdan.

Un articol despre iubileul de astă-vară al Impăratului și Regelui nostru *Francisc Iosif I.*, (cu chipul împăratului).

Poezii din popor, adunate de prin diferite comune.

Borta vîntului, povestire de M. Eminescu.

Dela Sibiu spre Rîmnice, un articol cu multe ilustrații din Sibiu și jur.

Povestea ursului și a porcului, poveste de I. Dragoslav.

Un articol despre *Björnsterne Björnson*, (cu chipul lui), mare învățat din țara Norvegiei, care a scris mult bine despre Români.

Românii și moartea lui Dr. Lueger, primarul Vienei (cu 2 chipuri: al lui Lueger și țărani cari au fost la Viena).

Cântece voinicești, culese de E. G. din: Porumbacul de jos, Ocna-Sibiului etc.

Di Nicolae Iorga și partidul naționalist din România (Cu chipul marelui nostru învățat din România).

Un articol despre *portul românesc*. (Cu multe chipuri din Săliște, Rășinari, Poiana, apoi români din Basarabia, Macedonia etc.)

Mai multe *poezii de Haralamb Călămăr*: Drept egal, Fetelor, Invidie, Durerea mea.

Mai la urmă, anecdotă de *Speranță*. — De ce sunt unii oameni albi, unii bruneti și alții negri de tot?

După acestea urmează un articol despre **Aurel Vlaicu**, aviatorul nostru renumit cu mașina lui de zburat. (Acest articol e ilustrat cu mai multe chipuri foarte frumoase între cari: portretul lui, mașina de zburat, mașina cum se vede în aer la diferite înălțimi etc.).

De mare valoare pentru ori-cine este articolul:

Execuția asupra averilor mișcătoare, scris anume pentru înțelesul poporului, de *Dr. Alexandru Vastlie*, un avocat din Sibiu, bine cunoscut în tot jurul Sibiului.

Acest articol cuprinde între altele următoarele: Timpul efectuării execuției, Sistarea execuției, Obiectele deținute de altul, Execuția contra soției, Obiectele cari nici odată nu se pot cuprinde, Urmările execuției, dreptul de zalog, Excindere, Licităția. Cu toate lămuririle legii vechi și legea nouă de acum doi ani.

Acest articol singur e vrednic atît cît e prețul călindarului. Cine nu va avea în viață lipsă a ști aceste lucruri pentru el sau un neam ori prietin al lui? E lipsă a ști toate acestea atît cel ce i-se face o execuție cît și acela care cere execuția contra cuiva. Astfel că acest călindar are valoare pentru toți anii viitori.

Un articol frumos și interesant se află scris despre **Vasile Stroescu** marele binefăcător al neamului nostru, sufletul nobil care a dăruit neamului atîtea sute de mii coroane. (Articolul e însoțit de fotografia marelui mecenat.)

Urmează apoi un articol despre răposatul *Ioan Russu Ștrălanu* (cu chipul lui), care a înființat „Călindarul Poporului“ și „Foaia Poporului.“

Iar după acestea se începe **Răvașul anului**, care încă se întinde pe o sumedenie de pagini, cuprinzând: toate lucrurile mai de căpetenie petrecute peste an, cum au fost **alegerile și lupta noastră națională** ect. Iar dintre lucrurile petrecute în străinătate amintim **Revoluția din Portugalia** cu mai multe chipuri. Între cari: *Regele Manuel*, *atacarea palatului*, *orașul Lisabona*, *milita cu tunurile cum trec pe partea poporului* etc. Aceste chipuri nu le are nici un călindar.

„Călindarul Poporului“ cuprinde cu totul peste 40 de chipuri!

Faimoșii *Mangra*, *Slavici* și *Brote*, cari au părăsit pe frunțașii poporului nostru și s'au dat în brațele Ungurilor, încă își iau partea lor. Un renumit desemnător român le-a pus pe hârtie chipurile lor în felul cum au umblat după groful Tisza, ca să facă împăcarea, adică o căpătuială bună pe sama lor. Aceste ilustrații satirice și de tot hazul sunt foarte interesante, cum sunt prinse de pictorul nostru. Afară de acestea mai sunt o seamă de alte chipuri.

Se caută comercianți și alte persoane potrivite, cari ar dori să vîndă „Călindarul Poporului“. Toate comanda sunt a se adresa la:

Administrația „Foaia Poporului“
în Sibiu-Nagyszeben.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e însemnată după calendarul vechiu.)

- 28 Noemvrie: Oradea-mare.
 29 Noemvrie: Pojon.
 30 Noemvrie: Bioziod, Gherghio-Sân-Mi-
 clăuș, Șeica-mare, Zam.
 1 Decemvrie: Dej, Feldioara (com. Bra-
 șovului), Rodna veche.
 2 Decemvrie: Brad, Élead, Făget, Ti-
 mișoara.
 4 Decemvrie: Alba-Iulia, Halmagiu mare,
 Paraid
 5. Decemvrie: Jibău, Ormeniș, Sighetul
 Marmației, Silinghia.
 6 Decemvrie: Abrud, Cetatea de baltă,
 Ciuc-Sân-Georgiu, Hasmașul Lăpușului.
 7 Decemvrie: Cernatul de jos, Huedin,
 Ocna (com. Alsó-Fehér).
 8 Decemvrie: Agnita, Baia de Criș, Bo-
 roșeșeu, Odorheiu.
 9 Decemvrie: Cehul din Selagiu.
 10 Decemvrie: Șimleul Silvaniei.
 12 Decemvrie: Zarand
 16 Decemvrie: Aita mare.
 17 Decemvrie: Geoagiul de jos.
 19 Decemvrie: Olpret.
 20 Decemvrie: Argiehat, Macfalău, Petriș.
 21 Decemvrie: Apoldu mic, Bozovici
 Buteni.

Poșta Redacției.

Vărd. Cele trimise mai înainte nu le-am
 putut publica din lipsă de spațiu, iar după
 aceea se învechise.

Mihai Crista Hoffer în Egres, comit.
 Torontal. Noi nu știm cine ar putea cum-
 para coșuri de nuiele simple cu vagonul. Dar
 poate se află vr'un abonată de-ai noștri, care
 o să vă scrie la adresa de sus.

I. B. Poezia trimisă o vom folosi oca-
 sional, eventual după Crăciun.

I. B. Nr. 675. Atât despre începutul
 școlii, la care vrei să mergi, cât și despre
 celelalte lucruri ce ne întrebi, vă puteți im-
 forma dela veterinarul din cercul D-Voastră,
 dela unul care a fost la școala aceea sau dela
 pretorul cercului.

Gh. N. în Proștea. Tipărirea unei
 cărți costă cam mulți bani, și până nu vedem
 cartea nu-ți putem spune cu ce preț s'ar
 putea tipări. Vă rog să vă scrieți cu ea s'o vedem.

P. Raica în C. De-aici foaia vi-s'a
 trimis totdeauna întregă și numai în drumul
 dela poștă până la D-ta pierde coala din
 mijloc dela foaie. Acuma cred că înțelegi,
 care ar fi înțeleptul(?) cu plit de porc, ce
 are nas să scoată coala din foaie.

Infanterist A. B. Poezia trimisă spu-
 nei-o ei; dar să nu te mai audă și alții.

A. H. în Bogatu. Dacă ai ceti numai
 D-ta poezia trimisă, apoi ți-am publica-o și
 fără plată. Cel ce vrea foaia o poate abona
 ori când.

V. B. în Răvaș. Cartea care zici să o
 traducem și tipărim, costă mai mult decât ai
 putea D-ta da. Tipărirea se sue la mai multe
 sute coroane.

Poșta Administrației.

Nic. Oltean, Portland, America. Am
 primit suma de 7 coroane, și ți-am scotit
 abonamentul dela 15 Noemvrie v. 1910 până
 la 30 Iunie v. 1911.

A. Ilincia, Avrig. abonamentul trimis
 s'a scotit pe anul viitor, pe anul acesta ai
 fost plătit tot.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul: „Tipografia Poporului“.

Mobile

se primesc spre poleire, cu prețuri moderate, la

Josef Stefani

313 1-3 măiestru măsar
 Sibiu, strada Faurului (Schmiedgasse) Nr. 19.

Un mașinist

se primește la
 „Tipografia Poporului“, Sibiu.

Csödtömeg eladás.

Vagyonbukott Schuster Gusztáv nagy-
 szebeni bejegyzett cég kalapkereskedő csöd-
 ügyében a csödválasztmány 1910. december
 3-án tartott ülésén hozott határozata folytán,
 a csödtömeghez leltározott és Nagyszebenben
 Főér 17. h. sz. alatti üzleti helyiségben levő
 és a csödtömeg 1-16. tétele alatt felvett és
 909. kor. 20. fil. beszerzési 286. kor. 20. fil.
 becsértékű üzlet berendezése, továbbá a csöd-
 leltár 16-579. tétele alatt felvett és 9668.
 kor. 15. fil. beszerzési, 3448. kor. 05. fil.
 becsértékű árukészlet (kalapok, sapkák), to-
 vábbá a csödtömeg 627. tétele alatt felvett 425.
 kor. beszerzési 100. kor. becsértékű műhely
 felszerelés, (elektromotor), valamint a csöd-
 leltár 629-665. és 667-668. tétele alatt fel-
 vett 3716. kor. 90. fil. beszerzési 1496. kor.
 85. fil. becsértékű nyers anyag készlet zárt
 ajánlati verseny útján el fogják adni.

Az első csoportra vonatkozó bánatpénz
 50. kor., a második csoportra vonatkozó bán-
 atpénz 500. kor., a harmadik csoportra vo-
 natkozó bánatpénz 20. kor., a negyedik cso-
 portra vonatkozó bánatpénz 300. kor.

A venni szándékozók az itt meghatáro-
 zott összegű bánatpénzzel ellátott zárt borítók-
 ban foglalt minden egyes csoportra külön kü-
 lönt teendő ajánlatokat legkésőbb f. évi de-
 cember hó 16. napjának d. e. 12. órájáig dr.
 Kabdebo Oszkár csödválasztmányi elnök urnál
 Nagyszeben mézáros utca 33., adják be.
 A venni szándékozók mind a négy csoportra
 is tehetnek ajánlatot de ezt külön kell rész-
 leteznük.

Vevő köteles a vételárát, valamint a vé-
 teli illetéket az ajánlati verseny befejeztével
 tömeggondnoknak kezeihez készpénzben azon-
 nal kifizetni, és a megvett árukat illetve bolt-
 berendezést az üzlethelyiségből 3. nap alatt
 elvinni.

Azon esetben, ha vevő fizetési kötele-
 ztségének eleget nem tenne bánatpénzét a
 csödtömeg javára elveszti, és ezenfelül a szük-
 ségessé válандó-újabbí értékesítéssel felmerül-
 endő költségeket és károkat is meg téríteni
 köteles. A csödválasztmány, valamint a tömeg-
 gondnok a csödtömegbe leltározott áruknak
 és berendezéseknek mennyisége illetve minő-
 sége tekintetében szavatosságot nem vállal, a
 választmány a teendő ajánlatok közül szaba-
 don választhat és amennyiben azokat megfele-
 lőknek nem találja, az összes ajánlatokat is
 mellőzni jogosult. F. év december hó 16-án
 d. u. 3 orakor a csödválasztmány ülést tart
 mézáros utca 33., melyben n beérkezett aján-
 latok e felett fog határozni. Az áruaktár va-
 lamint a csödtömeg tömeggondnok közbejötté-
 vel minden köznapon d. u. 3-1/2-ig meg-
 tekinthető.

Nagyszeben, 1910. december hó 3-án.

332 1-1

Dr. Piso Jenő

tömeggondnok.

Nro: 1561/910

329 1-1

not.

Publicațiune.

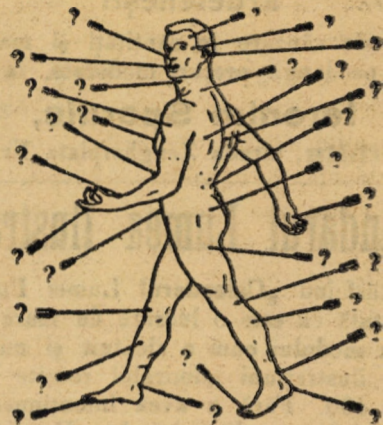
Subscrisa primărie a comunei Vecsérd
 (comit. Târnava mare) în urma postofertului
 făcut pentru cărcima comunală esarândată în
 12 Noemvrie st. n. a. c. — publică din nou
 esarândarea acestei cărcime pe un period de
 3 ani, începând din 1 Ianuarie 1911, — ce
 se va ținea în 18 Decemvrie st. n. 1910 la
 10 ore a m. în cancelaria comunală din Ve-
 csérd. — Prețul strigării în urma postofertu-
 lui e de 1551 coroane. — Condițiunile de
 licitațiune s'au pot vedea la primăria comunală.
 Vecsérd, la 30 Noemvrie 1910.

Primăria comunală.

Ioan Bendorfean
 not. cerc.

Nicolae Crețiu
 primariu.

Te doare ceva?

- I. Renumitul „Fluidul Elsa“ alui Feller e, după
 experiențele noastre liniștitor de dureri, vin-
 decător, încetează durerile; repede și sigur
 vindecă reumă (sporc), slăbire de nervi, jun-
 ghiuri în coaste, influența, dureri de cap,
 de dinți, de spate, amorțeală, durere de
 ochi, migrenă și multe nepomenite aci
 Fluidul Elsa alui Feller e folosit cu efect
 fără pereche la răgușală, catar, dureri de
 piept și git și morburi din curent ori ră-
 ceală. Adevărat e numai dacă pe sticlă
 este numele „Feller“. 12 sticle mici sau 6
 mari, ori 2 sticle speciale, K 5, franco.
- II. Vestim apoi, că lumea folosește cu efect
 distins și sigur Pitulele-Rebarbara de mânat
 alui Feller, contra durerilor de stomac,
 zgirciuri, lipsă de poftă, arsuri de fiere,
 greață, amețală, răgăli, haemoroide și alte
 conturbări de m-sture. 6 cutii franco cu 4
 coroane. — Să ne ferim însă de imitațiuni
 și să adresăm acurat așa: 277 8-22

Eugen V. Feller, apotecar

Stubica, Centrala 122 (comit. Zagrab).

Caut un tovarăș oieriu

ca să adnăm o turmă de oi în Boznia. Cei
 ce au fost stăpâni sunt preferiți

Dumitru T. Suciu

335 1-3

în Vale, comitatul Sibiului.

10 porunci pentru econom

foarte interesante în economia caznică, capătă fie-
 care gratis, franco și fără ori ce spese, dacă se
 adresează la apocarul Trnkoczy în Lalbach, Krain,
 Austria. 280 3-6

Unelte americane

bine sortate. 318 3-

Carol F. Jickeli, Sibiu.

Catalog ilustrat se trimite la cerere.

Viță oltoite de vie

în sortare conștientoasă, recunoscută în
 țara întregă

Port-altoi americani

deplin dezvoltate și crescute în teren deluros,

Vițe nobile europene,

în cele mai bune soiuri de vin și de file-
 gorii și pentru struguri de masă

Răsad de ciedici și Salcâmi (acați)

liferează cu prețuri moderate

Pepiniera primă de viță ardeleană alui

Mihail Ambrosi

în Mediaș (Medgyes Nagyküllömegye).

Prietinul viierului 334 1-10

catalog al soiurilor și pretcurant împreună cu in-
 strucțiune populară și practică pentru plantarea vii-
 lor să trimite la cere e ori și cui gratis și franco.

Vinuri bune vechi ardelenesti

Se află de vânzare în cantități și mai rzari,
pe lângă prețuri moderate, la

Ieronim Spornic, 322 9-8
în Sibiu, strada Zeughofplatz Nr. 13.

„Calendarul Lumea Ilustrată”

Răsfoind „Calendarul Lumei Ilustrate” se constată că este o lucrare de mare merit, datorită modului cum e alcătuit și numărările lor ilustrațiuni admirabil reușite și cari trec de 400. Fără a avea intențiunea de a face o reclamă editorului Ig. Hertz putem spune că acest calendar e o lucrare cum puține sunt în întreaga lume.

De vânzare la toți librării în țară și străinătate.

Prețul Cor. 1.50.

Deposit la:

Librăria W. Krafft, Sibiu.

3--4 calfe de blănar

sau și cojocari, cari au puțină cunoștință de blănarie, să primesc momentan în atelierul meu.

Ilie Steflea

Sibiu, Piața mare 18.

Atențiune!

50,000 părechi de ghete.

4 părechi de ghete numai cor. 750

Din cauză că mai multe fabrici mari au încetat plățile, am fost încredințat a cheltui o mare cantitate de ghete adânc sub prețul de fabricare. Deci eu vând fiecare 2 păr. ghete cu șinoare, pentru domni și 2 păr. pentru dame, de piele brună sau neagră, galosată, cu talpă bătută cu cuie, foarte eleg. fasonul cel mai nou, mărimea conform Nr. Toate 4 părechile costă numai 7 cor. expediție per rambursă.

H. Spingarn, Export de ghete

Cracovia Nr. 137. 9 13-

Schimbul e admis sau banii retour.

Câteva cuvinte

asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărată că în vremea de azi e bătaoarea la ochi mărimea scolei venerei, a căror sânge și sucuri trupești sunt atrofici și cari în urma uzurii din tinerețe și prin deprinderi rele și-au străduținat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul să ne acordăm atenție și să ne îngrijim să ne pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimii desigurii bine-voitoare sfaturi și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva cărora venerei să-și încredințeze fără teamă, fără sfidă și cu încredere măcarile lor secrete. Dar nu o în desjura însă a știutului aceste măcaruri ori și cui, ci trebuie să se adreseze unui astfel de medic specialist, conștiincios, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și să ajute și morburilor ce deja eventual există atunci apoi va izbăvi existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al Dr.ului **FALOCZ**, medic de spital, specialist, (București VII, Băkőzi-ut. 10), unde pe lângă doctoria sa are o clinică, primește ori-cine (atât bărbații cât și femeile) desigurii asupra vieții sexuale, medicamente și sucurile trupești ale bolnavului să curățe, nervii să se întărească, tot organismul să se întărească de materile de boală, călăuzile sufletești și morale.

Fără perturbarea ocupațiilor zilnice dr. **FALOCZ** vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metoda sa proprie de vindecare chiar și cazurile cele mai neglige, rasele sifilitice, boalele de țevă, boală, nervi și țira spinării, incapacitatea de confuzie a minții, urmările oxemiei și ale sifiliticului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii îndrăgite (impotenta), vătămurile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare separată și spital separată. În casace privește curs, deprimarea nu este piedecă, căci dacă cineva, din ori ce cauză n'ar putea veni la persoană, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura acestui marca de răspuns.) Limba română se vorbeste perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, oricând la dorință să retrimit fiecare. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Vizitele se primesc începând de la 10 ore a. m. și până la 6 ore p. m. (Duminica până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr. **FALOCZ**, medic de spital, specialist, Budapest IV, Muzeum-kört 13.

80 79-

La „Croitoria Universală”

I. PETRASCU

strada Cisnădiei Nr. 30. SIBIU. strada Cisnădiei Nr. 30.

Telefon Nr. 172.

Aduc la cunoștința onoratului public, că mi-au sosit cele mai nouă stoffe engleze și indigene pentru sezonul de toamnă și iarnă — astfel că stau la dispoziția on. public pentru a efectui ori-ce comande în bransa croitoriei după modelele cele mai nouă.

— Serviciu solid și grabnic. — Prețuri moderate. —

Sprijiniți industria română!

292 4-

»Mugurul« Insoțire economică-comercială Elisabetopole
(Erzsébetváros, Kisküküllő vm.)

ALTOI DE VIE

calitate distinsă, pe lângă prețurile cele mai moderate, soiuri de vin și de masă, viță americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoit, viță europeană cu rădăcină. — Se află de vânzare la:

Însoțirea economică „Mugurul”, Elisabetopole (Erzsébet-comercială, vá. os. Ki-küküllő vm.)

Material disponibil în altoi peste două (2) milioane.

Școalele de altoi n'au fost atacate de peronosporă. — La cumpărări pe credit 316 3- cele mai ușoare condițiuni. — Piațire pe 10 ani cu 7%.

La cerere preț-curent și instrucțiune gratis și franco. — Însoțirea primește gratis elevi pentru învățarea altoitului și manipularea școalei de altoi.

— Prima condițiune de reușită este de a folosi material solid! —

Trimiteți băleți la cursul practic de altoit!

Replantați-vă viile cu altoi dela firma română!

In Hala de mobile

strada Sării Nr. 33 SIBIU Salzgasse Nr. 33

se află totdeauna și se execută:

276 7- Odăi complete pentru dormit

Odăi pentru mâncare

precum și tot felul de mobile singuratică dela cele mai simple până la cele mai fine.

Scaune (jețuri) încovoiate în mare alegere

Fabricațiune proprie

Prețuri ieftine

CAROL HORED

măiestru măsar

Cea mai mare alegere în presenturi convenabile în preț

ofer celui ce vizitează

Expozitia de Crăciun

a mea și anume:

Jucării pentru copii, dintre cari îndeosebi: pupe în toate prețurile, animale din catifea și alte stoffe. Modele de mașini cu abur și motori electrice, precum și alte jucării mecanice.

Castenele-Ancora de petricele ale lui RICHTER

Castenele-Matador de lemn pentru zidit - - - } cu preț. originale de fabrică.

Obiecte practice și de lux, între cari: Service de porțelan și sticlă, cel mai mare deposit, căldăruși pentru teiu, măsuțe pentru salon, oale pentru palmi și ținător de palmi.

Gente de mână pentru dame, portmonee, maniere, necesare, ochianuri pentru teatru, cu preț ieftin, esecutiă cea mai fină.

— Prețuri foarte ieftine dar fixe —

Succesorul lui G. F. Schneider

Johann Weindel

Sibiu Piața mare Nr. 15 și 16.